

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

АР-м ИМЭФЭКІ КЪЭСЫНКІЭ КЪЭНАГЬЭР МЭФЭ 14

АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМ И ПРЕЗИДЕНТ И УКАЗ

2009-рэ ильэсымкІэ наукэм,
литературэм ыкІи искусствэм
альэныкьокІэ Адыгэ
Республикэм и Къэралыгъо
премиехэр
афэгъэшъошэгъэнхэм
ехьыллагъ

Наукэм, литературэм ыкІи искусствэм альэныкьокІэ Адыгэ Республикэм и Президент джэ шызэхэщэгъэ Комиссием Къэралыгъо премиехэр афэгъэшъошэгъэнхэмкІэ предложениеу кыхыгъэхэм сахалгы, **унашъо сшыгъэ:**

1. 2009-рэ ильэсымкІэ мы кыкІэлыкьохэрэм Къэралыгъо премиехэр афэгъэшъошэгъэнхэм:

1) наукэм ыльэныкьокІэ — Мамый Руслан Хылымэ ыкьом, филологие шІэныгъэхэмкІэ докторым, профессорым, гуманитар ушэтынхэм апыл Адыгэ республикэ институту Т.М. КІэрашэм ыцІэкІэ шытым идириктор научнэ ІофшІэнымкІэ игуадзэм; Пэнэшъу Уцужыкьу Масхьудэ ыкьом, филологие шІэныгъэхэмкІэ докторым, профессорым, Адыгэ къэралыгъо университетым ифилологическэ факультет идеканым; Шъхэлэхъо Абулчар Адышэс ыкьом, филологие шІэныгъэхэмкІэ докторым, профессорым, гуманитар ушэтынхэм апыл Адыгэ республикэ институту Т.М. КІэрашэм ыцІэкІэ шытым инаучнэ консультантым; ЩэшІэ Казбек Хысэ ыкьом, филологие шІэныгъэхэмкІэ докторым, профессорым, Адыгэ къэралыгъо университетым литературэмрэ журналестикэмрэкІэ икафедрэ ипашэм тхылъу «Адыгэ литературэм итарихъ» (томи 3) зыфиорэм пае;

2) литературэм ыльэныкьокІэ — Къуикъо Шыхамбий Исмахылэ ыкьом, къэралыгъо учреждениеу «Адыгэ республикэ тхылъ тедапІэр» зыфиорэм идириктор тхылъу «Избранное» зыфиорэм пае;

3) искусствэм ыльэныкьокІэ — Къат Теуцожь Мэдинэ ыкьом, сурэтышым, Важа Пшавелэ ипозмэу «ЛышІэжъ» зыфиорэм епхыгъэ сурэтэу ышІыгъэхэм апае.

2. ЗыкІэтхэхэрэ мафэм шыублагъэу мы Указым кІуачІэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и
Президенту ТХЪАКІУЩЫНЭ
Аслъан

кь. Мыекьуапэ,
Юныгъом и 17, 2009-рэ ильэс
N 107

ЗЭЗЭГЬЫНЫГЪЭ 16-мэ АКІЭТХАГЪЭХ

Я VIII-рэ Дунэ инвестиционнэ форуму «Шъачэ-2009-рэ» зыфиорэм тегъэпсыхыгъэу Адыгэ Республикэр зэзэгъыныгъэ 16-мэ акІэтхагъ, пстэумкІи сомэ миллиард 26-рэ фэдиз ахэм атефэшт. Зэзэгъыныгъи 9-у миллиард 22,3-рэ зытефэштым АР-м и Премьер-министрэу КъумпІыл Мурат акІэтхагъ, зэзэгъыныгъи 7-у сомэ миллиарди 3,5-рэм телытагъэр республикэм имуниципальнэ образованиим япашэхэм адашІыгъэх.

Непэ Адыгеир экологием ыльэныкьокІэ Урысыем ишъолъыр анахъ дэгъухэм ащыщ, бизнесымкІэ, инвестиционнэ зэдэпсэуныгъэмкІэ лъэныкьуакІэхэм аналэ атезидзэгъэ предпринимательхэм амалышхэхэр ащ къафызэуехых. Республикэр Шъачэ щыкІорэ форумым зэрэхлажъэрэм амал дэгъу кыритыгъ дунэ бизнес-элитэм ипроектхэр ригъэ-лъэгъунхэу ыкІи регионым ихэхьоныгъэкІэ амалэу шыІэхэм афэгъэхыгъэу игъэкІотыгъэу адэгущыІэнэу. Адыгеим апшъэрэ мэхъанэ зэрэтыр лъэныкьохэмкІэ — туризмэмкІэ, промышленностымкІэ, мэкъу-мэщымкІэ, сатыумкІэ ыкІи нэмыкІэхэмкІэ анахъ игъэкІотыгъэу проектхэр пхырыщыгъэнхэм фэгъэхыгъэ зэзэгъыныгъэхэр адишІыхэ ыльэкІыгъ.

ГушыІэм пае, республикэм итуризмэ хэхьоныгъэ ышІынымкІэ мэхъанэшхо илэу шыт ильэсым кыкІоцІ зэпытэу Іоф шыІэн зыльэкІышт курортэу «Ошъутенэр» зэрагъэпсыштым, сомэ миллиарди 3 фэдиз инвестициеу зыпІухащт а гъэпсэфыпІэ дахэр гъэхъунэу Явороваям джэ щашІышт. Проектым кызэрэдилытэрэмкІэ, Фыштрэ Ошъутенэрэ альэныкьокІэ лыжэхэмкІэ кызшакІухъан альэкІышт гъогу агъэпсышт, ГъозэрышІлэ икьушъхъэтхыхэм удзыщэештхэр ашагъэпсыштых, хьакІэхэр игъэкІотыгъэу а чыпІэ пстэуми ашашІыштых.

Адыгеим ипашэхэм зэрэхъэрэ политикэм ильэныкьо шъхьалэхэм зыкІэ ащыщ республикэм ис цыфхэм зычІэсышт унэхэмкІэ ыкІи социальнэ лъэныкьохэмкІэ ялофхэм язытет нахышІу шІыгъэныр. Ащ тегъэпсыхыгъэу шыт Тэхъутэмыкьое районым коттедж псэупІэу «Солнечный» зыфиорэр шышІыгъэным фэгъэхыгъэ зэзэгъыныгъэу зыкІэтхагъэхэр. Фэтэрыбэу зэхэтышт унэ 13-у ашІыштым, джаш фэдэу псауныгъэм икьэухъумэн, спортом, сатыушІыным, культурэм, цыфхэм языгъэпсэфын епхыгъэ ыкІи нэмыкІ общественнэ унэхэри зэрэхэтхэу атефэштыр сомэ миллиарди 6 фэдиз мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КъумпІыл Мурат джаш фэдэу акІэтхагъ сомэ миллиарди 3,3-рэ зытефэшт Логистическэ гупчэу Тэхъутэмыкьое районым шашІыштым, сомэ миллиарди 7 зытефэшт гъэфэбэпІэ комплексэу «Велес» зыфиоу Красногвардейскэ районым шагъэпсыштым, Кошхьэблэ районым МВТ 26,19-рэ фэдиз кІуачІэ зиІэшт теплоэлектростанциеу кыдэтэджэшттым, голландие технологием тегъэпсыхыгъэу Кошхьэблэ районым шашІышт гъэфэбэпІэ комплексэу гектари 7 фэдиз зылызыубытыштэу сомэ миллиарди 2-м ехъу зытефэшттым, Теуцожь районым шагъэпсышт Логистическэ паркэу ыкІи контейнер терминалэу сомэ миллион 500-м ехъу зыпІухащтым ыкІи нэмыкІэхэм япхыгъэ зэзэгъыныгъэхэм.

— Адыгэ Республикэм гъэхъагъэ хэлъэу егъэцакІэх зэкІэ зэзэгъыныгъэхэу блэкІыгъэ ильэсхэм Шъачэ щыкІогъэ форумхэм ащыздашІыгъэхэр. Мы лъэхъаным чыпІэ зжэу зэкІэ хэгъэгухэр итых нахъ мышІэми, зы инвестиционнэ проекти зэкІэдгъэкІожыгъэп, типшъэрылхэхэри тапэкІэ ренэу нэфагъэ хэлъэу зэшІотхынхэу тыхъазыр. Адыгеим гъусэныгъэу дыряІыштым фэдэу кыхэкІырэри нэрылгъэу: инвесторхэм амалышІухэр ятэгъэгъотых, шэпхъэ-правовой базэу ишыкІагъэри тиІ, къэралыгъо гарантиехэр алэкІэдгъахъэхэзэ Іофыр нахъ дэгъоу зэрэзэпфэшттым тыналэ тетэгъэты, — форумым икІэуххэм къатегушыІэзэ кыкІи-гъэтхыгъ Адыгэ Республикэм и Президентэу ТхьакІушынэ Аслъан.

Республикэм ипашэхэм чанэу Іоф зэрашІэрэм ишІуагъэкІэ мы аужырэ ильэситІум инвестициехэу капитал шъхьалэм кыхэхъагъэхэр фэдэу пчыагъэкІэ нахыбэ хьугъэх, нэмыкІэу къэпІон хъумэ, ыпэрэ ильэситфым фэдиз. Мы ильэсым иапэрэ кІэлъэныкьо Адыгеим инвестициехэм зэрахъорэм ипсынклагъэкІэ ЮФО-м ятІонэрэ чыпІэр шиубытыгъ (проценти 139,2-рэ), республикэм сомэ миллиарди 3,7-рэ илахъэу ащ хильхъагъ. Мы лъэхъаным сомэ миллиард 41-рэм ехъу зыпІухащт проект ин 40 фэдиз республикэм шагъэцакІэ.

Адыгэ Республикэм и Президент ипресс-кьулыкьу
Сурэтхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

БирамымкIэ афэгущуагъэх

Ислъам диным имэфэкI лъапIэу Бирамыр Ионыгъом и 20-м быслъымэнхэм хагъэунэфыкIыгъ. Цыфхэр зэфэзыщэрэ мэфэкIым Адыгеим икъэлэ шъхъали дахэу щыпэгъокIыгъэх.

Бирам пчэдыжым Мыекъопэ гупчэ мэщытым цыф лъэпкъ зэфэшъафхэм ялIыкIохэр кышыцэрэу-гъоигъэх. Тхъэшолъхъуныгъэ зиIэу Бирам мэфэкI лъапIэм ипчэдыж нэмаз мэщытым щызышIынэу къекIо-лагъэхэм къафэгущонхэу мыщ къэкIуагъэх Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КъумпIыл Мурат, ащ игуадзэу Алексей Петрусенкэр, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и депутатэу УдыкIэкI Юрэ, министрэхэу БеданыкIо Рэмзанрэ ЧэмышIо Гъазыйрэ, чыри-стан диным илIыкIохэр, нэмыкIхэри.

Ислъам диныр зылъжыкIэрэм зэкIэми ямэфэкIыкIэ къафэгущуагъ Адыгеим ыкIи Пшызэ шъолъыр ащыпсэурэ быслъымэнхэм ямуфтиеу Емыж Нурбий. Яунагъохэм псауныгъэ пытэ арылIэу, цыф лъэпкъ зэфэшъафхэу республикэм исхэр зэгурылонгъэм-рэ мамырныгъэмрэ ягъогу здытетхэу псэунхэу къафиуагъ. УФ-м и Правительствэ ипашэу Владимир Путиным, АР-м и Президентэу ТхакIушынэ Аслъан, тикъэралыгъо ишъолъыр зэфэшъафхэм къарыкIыгъэ телеграммэхэу республикэм щыпсэурэ быслъымэнхэм къазыщыфэгущонхэрэм муфтиир къаджагъ.

Нэужым гушIэ зыштэгъэ КъумпIыл Мурат Бирам мэфэкIыр хэзыгъэунэфыкIыр пстэуми игуапэу къафэгущуагъ. Мазэм кы-кIоцI нэкIыр зыIыгъыгъэ быслъымэнхэр зэкIэ нэкI-мэзэ мафэхэм Тхъэм зэрелъэгугъэхэр, дэхагъэу, шIугъэу НэкIмазэм хэлъхэр республикэм щыпсэурэ нэбгырэ пэпчэ нэсынхэу, фэдэ афэхъунхэу къафэлъэ-йуагъ.

Джаш фэдэу мэфэкI мафэу Бирамым пае республикэм щыпсэурэ быслъымэнхэм къафэгущуагъэх УдыкIэкI Юрэ, чыристан диным илIыкIохэр, нэмыкIхэри.

ТХЪАРКЪОХЪО
Адам.

Сурэтыр Гъышынэ Аслъан кытырихыгъ.

КIымафэм зыфагъэхъазыры

Бжыхъэм иапэрэ мазэ икIынкIэ къэнагъэр бэп. Чъэпыогъум и 15-р арымэ унэхэр къагъэфабэу зырагъажьэрэр, ащ джы уфэхъазырын фае. Чъылэ къэхъоу, котельнэхэм ялофшIэн рагъэжъэн зыхъукIэ, мышIагъэу щылэм ыуж имыхъэхэу, чъылэм фэхъазырэу республикэр пэгъокIыным пае Iофэу ашIагъэм тыкIэупчIагъ.

Адыгэ Республикэм псэолъэшIы-нымкIэ, транспортымкIэ ыкIи гъогу хъызмэтымкIэ и Министерствэ кы-зэрэщытаIуагъэмкIэ, 2009 — 2010-рз илъэсхэм ябжыхъэ-кIымэфэ лъэхъа-ным фэхъазырхэу пэгъокIыным пае мы илъэсым имэлылфэгъу мазэ и 22-м АР-м иминистрэхэм я Кабинет «ПсэупIэ-коммунальнэ комплексыр ыкIи социальнэ объектхэр КIымафэм фэгъэхъазырыгъэнхэр» ылоу унашъо ыштагъ. Къалэхэм, районхэм яадми-нистрациехэм япашчэхэм ыкIи мы Iофым фэгъэзэгъэ министерствэхэм ыкIи ведомствэхэм япшъэрылхэр ащ кышыгъэлъэгъуагъэх.

А унашъом теткIэ республикэ межведомственнэ комиссие зэхашагъ. Iофыгъор зэшIохыгъэ зэрэхъу-рэм ар лъэплъэ. Мэкъуогъум кы-щегъэжъагъэу комиссием къалэхэр ыкIи районхэр кыкIуэхъэхэзэ, КIы-мафэм зэрэфэхъазырхэр еуплэкIу. Джырэ уахътэ Адыгэ Республикэм-кIэ котельнэ 360-мэ Iоф ашIэ. Ахэм ащышIэу шышъхъэIум и 10-м ехъу-лIэу котельни 188-рз КIымафэм фэ-хъазырыгъ (ызыныкIу ныIэп!) Фа-бэр зэрыкIорэ трубэу километрэ 230-рз хъурэм шышIэу 120-р агъэ-хъазырыгъ. Фабэр зэрыкIорэ сетым шышIэу лъэшэу жы хъугъэу кило-метри 10 зэблахугъ, ау зэблахун фэягъэр километрэ 37,6-рз мэхъу. Псыр зэрыкIорэ трубэу километрэ 1929-м шышIэу километрэ 907-р зэб-лахыгъэ. Псыр зэрыкIорэ сетым шышIэу километрэ 20 зэблахыгъэу

щытыгъэмэ, километри 7 ныIэп агъэ-кIэжыгъэр. Цыфхэр зыщыпсэурэ унэ зэтет 1940-рз агъэхъазырынэу щытмэ, 1125-рз ныIэп шышъхъэIум и 10-м ехъулIэу хъазырыгъэр.

Электричествэр зэрыкIорэ сеть километрэ 11,7-у агъэхъазырынэу щытыгъэм шышIэу 9-р агъэкIэ-жыгъ. Трансформатор 2023-м шы-шIэу 1580-р КIымафэм фэхъазыр.

Анахъ мэхъанэ зиIэмэ ащыщ КIы-мафэр къэмысызэ гъэстыныпхэр гъэхъазырыгъэныр. ЗэкIэмкIи рес-публикэм шIомыкI тонн 5672-рз ыкIи чIыдагъэм хэшIыкIыгъэ нэ-мыкI гъэстыныпхъэ тонн 900-рз бжыхъэ-кIымэфэ лъэхъаным респу-бликэм егъэсты. Джырэ лъэхъаным шIомыкI тонн 320-рз хъазыр. Ар Мыекъуапэрэ Шэуджэн районыр афיקъуштым фэдиз ныIэп. Чыда-гъэм хэшIыкIыгъэ гъэстыныпхъэ тонн 200 ашIэфыгъ.

БлэкIыгъэ илъэсхэм кызырагъэ-лъагъорэмкIэ, бжыхъэ-кIымэфэ лъэхъаным тиунэхэр, тиIофшIапIэхэр фэбэнхэр зэлъытыгъэр псэупIэ-ком-мунальнэ хъызмэтым ахъшэмкIэ иIоф изытет ары. Ау илъэс къэс, зэ-рэхъу хабзэу, къэучыIэу, унэ зэтет-хэм сабий цыкIуэхэр ыкIи нэжэ-лужъ сьмаджэхэр ащыпIыгъыжы-хэ умылгъэкIы зыхъукIэ, унэмэ ягъэ-фэбэн иуахътэ къэсыгъахэу «трубэ-хэр тэуплэкIу, котельнэхэр хъухэ-рэп» амыIоу, зигъор зытефэрэм ышIэнэу цыфхэр мэгугъэх.

(Тикорр.).

«ХАБЗЭМРЭ АДЫГЭ ЛЪЭПКЪЫМ ИНЕУЩРЭ»

Джары зреджагъэхэр Дунэе конференциеу Адыгэ къэралыгъо университетым адыгэ лъэпкъ шIэныгъэмкIэ и Гупчэ зэхиччэрэм. Чъэпыогъум и 4-м ар университетым и конференц-зал щыкIошт.

Иофтхъабэр зэхачэнэу кызыхъэкIыгъэм ыкIи зэрэкIоштым фэгъэхъыгъэу гушIэгъу тшIыгъэ филологие шIэныгъэхэмкIэ докторэу, Гупчэм ипашэу УнэрэкIо Рае.

— Конференцием кIэщакIо фэхъугъ зэлъашIэрэ шIэныгъэлъжэу, этнографэу УнэрэкIо Мирэ, — кълэуатэ сигушIэгъу. — Шъузэрэщыгъуазэу, адыгэ шэн-хабзэхэр еджапIэхэм зэрэщызэрагъэшIэрэ тхылъхэм ятхынкIэ Мирэ зэхигъэуцогъэ проспектыр атэкIуагъ. А тхылъхэм ялътэгъэуцогъэ конференцием хэтэу зэхэтшIэшт. Мы чIыпIэм кышыщысIомэ сшIонгъу «Адыгэ хабзэм» итхын кIэщакIо фэхъугъэу, ежъ имылыку кыыхихи ар зытхыгъэхэм сомэ миллион язытыгъэу, Адыгэ Республикэм ипрезидентыгъэу Шъэумэн Хъазрэт тызэрэ-фэрэзэр, а лъэхъаным гъэсэныгъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ министрагъэу Жэдэ Андзаури тхылъым итхынкIэ зэнэкъокъур дэгъоу зэхэщэгъэным ыналэ тетыгъ. Конференцием ахэр къедгъэблэгъагъэх. Ащ фэдэу Иофтхъабэзэм кыхэлъжыгъэтыгъэ кIэлэгъаджэхэу адыгабэрэ языгъэхъыхэрэр, шIэныгъэлъжэхэр, тарихълъжэхэр, литераторхэр, фольклористхэр, этнографхэр ыкIи нэмыкIхэр. Тэ тыхэгъэу закIоп IэкIыб къэралыгъохэм къарыкIыгъэхэу адыгэмэ язэIукIэшхо кIэлоштхэри етэгъэблагъэх. Мы чIыпIэм шыхъэгъэунэфыкIымэ сшIонгъу Тыркуем щыпсэурэ адыгэ кIалэу «Адыгэ хабз» ылоу тхылъ гъэшIэгъон зытхыгъэр. Ежъ адвокат, ащ елытыгъэу адыгэ хаб-зэм правэм ыльэныкIокIэ укIэлолIэн зэрэплэкIыштыр ащ кыгъэ-лэгъуагъ. Ари къедгъэблэгъагъэхэм ащыщ.

— Конференцием анахъэу зыщытегушIэштхэр кыхэб-гъэщыгъэхэм дэгъугъэ.

— Конференцием зыщытегушIэнхэу игъоу тлэгъугъэр зэкIэ мэкъэгъэIоу хэлъжыгъэхэм афэдгъэхъыгъэм кышытIуагъ. Ау джыри темэ шъхъалэхэр къэсIожыных. Ахэр «Адыгэ хабзэр лъэпкъ-шIэныгъэм иушэтыпI», «Адыгэ хабзэмрэ гуманитар шIэныгъэхэмрэ язэпышIапI», «Дунэе Адыгэ хасэмрэ хабзэмрэ», «Адыгэ хабзэмрэ гъэсэныгъэмрэ» зыфиохэрэр арых. ЕгIанэ ахэр темэ цыкIу пчъагъэу зэтеуыжыгъэх.

ЗэхэщэкIо комитетым кыгъээнфэгъэ упчIэхэм анэмыкIхэри кон-ференцием кырахылылIэнхэ алъэкIышт. Конференцием бзищкIэ Иоф ышIэшт: адыгабзэкIэ, урысыбзэкIэ, инджылызыбзэкIэ.

Синхроннэ зэдэкIын зыщыкIагъэхэм ядокладхэр Ионыгъом и 25-м нэс кырахылылIэнхэ фае. Ау ар зымыщыкIагъэхэм чъэпыогъум и 1-м нэс ялофшIагъэхэр къагъэхъынхэ алъэкIышт. Докладым игъу-сэнхэ фае ащ иавтор ышIэрэ ыльэкъуацIэрэ, Иофэу ышIэрэр, иIэнатIэ, шIэныгъацIэу иIэр ыкIи иадрес.

Кызырагъэхъышт электроннэ почтэм иадрес: nart@adygnet.ru
Докладхэр зыугъоштыр УнэрэкIо Рай (8-928-468-65-85).

СИХЪУ Гошнагъу.

КЪЭБАРЫКIЭХЭР

Адыгеим игъогухэр

АР-м псэолъэшIынымкIэ, транспортымкIэ ыкIи гъогу хъызмэтымкIэ и Министерствэ республикэм игъогухэм язытет тышыкIэупчIагъ. Ащ кызырэщытаIуагъэмкIэ, мы аужырэ илъэсищым гъогухэм яшIын ыкIи ягъэцэкIэжынын апае федеральнэ ыкIи республикэ бюджетхэм къарыкIыр ахъщэр нахъыбэ хъугъэ.

Адыгэ Республикэм иавто-мобил гъогухэм хэхъоныгъэ зэрашIыр федеральнэ целе-вой программэу «Урысыем итранспортнэ системэ икIэры-кIэу гъэпсыгъэныр (2002 — 2010-рз илъэсхэр)» зыфиIорэр ары. Ащ кызырэдильгътэу, 2005-рз илъэсым кышыгъэ-жъагъэу 2009-рз илъэсыри кыхиубытэу мыщ кыкIэ-лъыкIорэ объектхэм апэIу-хъащт ахъщэр къатIупшы. Гъогу Мыекъуапэ — Туа-псэ яавтомобил гъогу кы-хэкIэу Мыекъуапэ къэзыухъэ-рэ гъогу Мыекъуапэ — Лэ-бап — Кореновск икIыха-гъэр километри 9,4-рз хъоу ашIы. Ащ хэт лъэмыджым ыкIи гъогу шIыгъахэм ыш-хъагъкIэ зэпырыкIэу хэт псэуалгъэм метрэ 323,76-рэ якIыхагъ. Шъхагуащэ зэ-пырыкIыр лъэмыджым мет-рэ 239-м ехъу, путепрово-дым — 84,36-рэ якIыхагъ. 2009-рз илъэсым мы гъо-гур зэрэпсау кызылIуахышт. Сметэм кызырэдильгътэ-рэмкIэ, гъогум сомэ милли-

он 683-рз мин 970-рз тефэшт. Мыекъуапэ республикэмкIэ анахъ автомобилыбэ зыщызэ-лукIэрэ чышIэу щыт. Мыщ фе-деральнэ гъогуищ щызэхъэхэ. Ахэр Мыекъуапэ — Гъозэ-рыплъ, Мыекъуапэ — Лэ-бап — Кореновск, гъогу М-29-рз «Кавказ» зыфиIорэм кыхэкIэу Мыекъуапэ къекIу-рэ гъогур. Республикэ мэхъанэ зылэ гъогутIу къалэм къекIуа-лэ, ахэр Мыекъуапэ — Туапс, Мыекъуапэ — Джаджэ — Псыбай — Зеленчукскэр — Карачаевск зэзыпхыхэрэр арых.

Мыекъуапэ къыдэмыхъэу гъогу зэрэблэмыкIырэм кы-хэкIэу непэ хылыгъэщэ ма-шинэшхохэри, автомобиль псынIкIэуи бэдэд къалэм иурамхэм арыкIорэр. Ыпшгъэ-кIэ зигугъу къэтшIыгъэ гъо-гур зауыхкIэ, ащ фэдэу Иоф имыIэу Мыекъуапэ иурамхэм арыкIон фаеу хъурэ авто-мобилым ипчъагъэ нахъ ма-кIэ хъушт, авариеу гъогухэм атэхъухъэрэми кышыкIэшт,

къалэм къыдэхъэрэ машинэр нахъ макIэ зыхъукIэ, жыри нахъ къабзэ хъушт.

Автомобиль гъогу Улап — Тенгинская ашIы пэт. Ащ кра-имрэ Адыгэ Республикэмрэ зэрипхышт. Лабэ зэпыры-кIыр лъэмыджым зэгъунэ-гъухэр нахъ зэпэблагъэ ышIы-штых. Гъогум икIыхагъэр километри 4,38-рэ мэхъу, ащ кыхиубытэрэ лъэмыджэу Лабэ зэпырыкIырэм метри 171-м ехъу икIыхагъ. Гъо-гум ишIын 2008-рз илъэсым рагъэжъагъ, ащ тефэнэу къа-лбытагъ сомэ миллион 477-рэ мин 630-рэ. 2010-рз илъэсым ар аухынэу ары зэрэрахъу-хъагъэр. Мы псэуалгъэр зэ-тIупшыкIэ, республикэм ите-мыр лъэныкIэу щыпсэурэ къуаджэхэмрэ Краснодар краим ирайонхэмрэ нахъ гъогу кIэкIыкIэ зэхэхъанхэ алъэкIышт, ащ сатыу ыкIи экономикэ зэпхыныгъэу ти-лэхэм ахигъэхъошт.

(Тикорр.).

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм ыпашъхьэ гъэхъэгъэ ин дэдэхэр щызилахэм мазэ къэс ахъщэ тедзэ ятыгъэным ехыллагъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2009-рэ ильэсым бэдзэогъум и 22-м ыштагъ

А 1-рэ статья. Адыгэ Республикэм ыпашъхьэ гъэхъэгъэ ин дэдэхэр щызилахэм мазэ къэс ахъщэ тедзэ зэрэтыгъэ зытефэхэрэр

1. Адыгэ Республикэм ыпашъхьэ гъэхъэгъэ ин дэдэхэр щызилахэм мазэ къэс ахъщэ тедзэ зэрэтыгъэ зытефэхэрэр Урысые Федерацием ираж-данхуэ Юф зымышлэхуэ Адыгэ Республикэм щыпсэхуэрэр, федеральнэ законодательствэм диштэу пенсие кызырэтыхэрэр ыкIи мы статьям ия 2-рэ Iахъ кыдылтыгъэрэ наградахэр (щытхуэцIэхэр) кызыфагъэшъошагъэхэр ары.

2. Ахъщэ тедзэ араты:
1) СССР-м, Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм мыш фэдэ якъэралыгъо наградитIу ыкIи ащ ехуэ: Октябрьскэ Революцием иорден, ЛэжъэкIо Быракъ Плэжьым иорден, лэпкхэм я Зэкъошныгъэ иорден, ордену «Щытхуэ итамыгъ» зыфиорэр, ЛэжъэкIо Щытхуэ иордену а I-рэ степень зилэр, ЛэжъэкIо Щытхуэ иордену а II-рэ степень зилэр, ЛэжъэкIо Щытхуэ иордену а III-рэ степень зилэр, ордену «Хэгъэгум ыпашъхьэ гъэхъагъэу щырилахэм афэшI» зыфиоу а III-рэ степень зилэр, «Хэгъэгум ыпашъхьэ гъэхъагъэу щырилахэм афэшI» зыфиоу а IV-рэ степень зилэр, Щытхуэ иорден, Зэкъошныгъэм иорден, медалу «Адыгеим и Щытхуэзехъ» зыфиорэр зыфагъэшъошагъэхэм;
2) Олимпийскэ, Паралимпийскэ, Сурдлимпийскэ джэгунхэм теклоныгъэхэр къащы-

дзыхыгъэхэм, гъоогъу пчъагъэрэ дунаим, Европэм ячемпион хуыгъэхэм;

3) ордену «Ны-лIыхуэж» зыфиорэр зыфагъэшъошэгъэ ныхэм, ордену «Родительская слава» зыфиорэр зыфагъэшъошэгъэ ны-тыхуэ сабыи 10 ыкIи ащ ехуэ зыплугъэхэм;

4) СССР-м, РСФСР-м, Урысые Федерацием, Адыгэ Республикэм ящытхуэцIэхуэ гуыцIу «народнэклэ» кыригъажьэхэрэр кызыфагъэшъошагъэхэм.

3. Ахъщэ тедзэ араты:

1) мы статьям ия 2-рэ Iахъ ия 1-рэ, ия 4-рэ пунктхэм зигугъу къашыхэрэм — наградэр е щытхуэцIэр Адыгэ Республикэм (Адыгэ автоном хэкум) Юф зычашIэгъэ лэжьа-ным къафагъэшъошагъэ зы-хуыкIэ;

2) мы статьям ия 2-рэ Iахъ ия 2-рэ пункт зигугъу къашыхэрэм — спорт лэпкхэмкIэ Адыгэ Республикэм (Адыгэ автоном хэкум) ихэшпы-кыгъэ командхэм ахэр ахэ-тыгъэхэм ыкIи СССР-м, РСФСР-м, Урысые Федерацием яхэшыпыкыгъэ командхэм ахэтхуэ Олимпийскэ, Паралимпийскэ, Сурдлимпийскэ джэгунхэм, дунаим, Европэм ячемпионатхэм ахэлэжьагъэ-хэмэ;

3) мы статьям ия 2-рэ Iахъ ия 3-рэ пункт зигугъу къашыхэрэм — Адыгэ Республикэм (Адыгэ автоном хэкум) зыщы-псэхуэрэ лэжьа-ным.

4. Мы статьям ия 2-рэ Iахъ зигугъу къашыхэрэм лээны-кыо заулахэмкIэ ахъщэ тедзэ аратыным ифитыныгъэ ялэ зы-

хуыкIэ, зы лээныкыо закxомкIэ ары нылэп ар зафыратырэр.

5. Федеральнэ законода-тельствэм, Адыгэ Республикэм изаконодательствэ, Уры-сые Федерацием инэмыкI субъектхэм язаконодательствэ, чIыплэ зыгъэIорышIэжьыным иорганхэм яшэпхэ правовой актхэм адиштэу пенсие тедзэ зэрэтыгъэ мыш фэдэ ахъщэ фагъэшъошэрэп.

Я 2-рэ статья. Ахъщэ тедзэ зыфэдызэр

1. Ахъщэ тедзэу:

1) мы Законом ия 1-рэ ста-тья ия 2-рэ Iахъ ия 1 — 2-рэ пунктхэм зигугъу къашыхэрэм мазэм сомэ 2000;

2) мы Законом ия 1-рэ статья ия 2-рэ Iахъ ия 3 — 4-рэ пунктхэм зигугъу къашыхэрэм мазэм сомэ 1000 араты.

2. Адыгэ Республикэм иза-конэу ильэс гъэнэфагъэмкIэ Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет ехыллагъэм ди-штэу, инфляциер зынэсыгъэр кыдалыгътэзэ, ильэс къэс ахъ-щэ тедзэр индексация ашIы.

Я 3-рэ статья. Ахъщэ тедзэр зэрафагъэнэфэрэ пIалъэр

Ахъщэ тедзэ араты:

1) ныбжьыр зэрэхэIотэ-гъэм, ильэс пчъагъэр зэрэра-гъэкъугъэм ялытыгъэу пен-сие зылуыкIэхэрэм — опсэфэ-хэ нэс;

2) сэкъатныгъэ зэриIэм, уна-гъом ышъхьэ зэрэшIокIоды-гъэм япхыгъэу пенсие зылуы-хэрэм — пенсиер зафагъэнэ-фэгъэ пIалъэм нэс.

Я 4-рэ статья. Ахъщэ тедзэр зыгъэнафэрэ ыкIи ар заратырэр

1. Ахъщэ тедзэр зыгъэнафэ-рэр Адыгэ Республикэм и Пре-зидент ары.

2. Мы Законом ия 1-рэ ста-тья ия 2-рэ Iахъ зигугъу кы-шырэ наградэхэрэ щытху-цIэхэрэ залахыжхэклэ, ахъщэ тедзэр къазэраратырэр мытэ-рээу, ащIэ лэапсэ щымы-лагъэу залыгътэклэ, мыш фэдэ ахъщэ тедзэм итын зэпагъэу.

3. Мыщ фэдэ ахъщэ тедзэр ратэу аублэжьы къэралыгъо наградэхэрэ щытхуэцIэхэрэ кызырэфэгъэшъошагъэхэмкIэ цыфым фитыныгъэу илагъэхэм кызыфырагъэгъэзэжхэклэ.

4. Социальнэ фэIо-фашIэ-хэр афэгъэгъэхэрэ къэралыгъо, муниципальнэ стационар уч-реждением щыпсэхуэрэм ахъщэ тедзэр зэрэщытэу раты.

5. Цыфым дунаир зэрихъо-жыгъэм епхыгъэу ахъщэ те-дзэу икыоу алэIэмыхыагъэр пенсионерыр зэрэлагъэм епхы-гъэу икыоу алэIэмыхыгъэу пен-сиер зэраратыжырэ шыкIэм тетэу аратыжына фае.

6. Ахъщэ тедзэр зэрараты-рэ шыкIэу ыкIи нэмыкI Ю-фыгъохуэ ахъщэ тедзэм итын фэгъэхыгъэхуэ мы Законом ымыгъэзекIохэрэр Адыгэ Рес-публикэм и Президент егъэ-нафэх.

Я 5-рэ статья. Ахъщэ тедзэм пэлухьэрэ мылкъур кызыхэклэрэ

Ахъщэ тедзэм пэлухьэрэ мылкъур Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет кы-хэклэ.

Я 6-рэ статья. Зэпыры-кыгъо лэжьахнэр

1. Мы Законом кIуачIэ имыIэзэ, Адыгэ Республикэм

ыпашъхьэ гъэхъэгъэ ин дэдэ-хэр зэрэщырилахэм афэшI ахъ-щэ тедзэу агъэнэфэгъагъэм иинагъэ мы Законом кIуачIэ иIэ зыхуэрэ мафэм агъэнэфэ-гъэм фэдиз мэхуэ.

2. Адыгэ Республикэм ыпашъхьэ гъэхъэгъэ ин дэдэхэр зэрэщырилахэм афэшI ыпэклэ афагъэнэфэгъэгъэ ахъщэ те-дзэм нахы нахыгъэ къараты-ным ифитыныгъэ ялэ зыхуыкIэ, икIэрыкIэу ахъщэр къафалы-тэжы.

Я 7-рэ статья. Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм ыпашъхьэ гъэхъэгъэ ин дэдэхэр щызилахэм мазэ къэс ахъщэ тедзэ ятыгъэным ехыллагъ» зыфиорэм кIуачIэ имыIэжъуэ лыгъэгъэ-ным фэгъэхыгъэ

Адыгэ Республикэм и Зако-нэу 2002-рэ ильэсым шэкIо-гъум и 29-м аштагъэу N 99-р зытетэу «Адыгэ Республикэм ыпашъхьэ гъэхъэгъэ ин дэдэхэр щызилахэм мазэ къэс ахъщэ тедзэ ятыгъэным ехыллагъ» зыфиорэм (Адыгэ Республи-кэм изаконодательствэ зэхуэ-гъоыгъэхэр, 2002, N 11) кIуачIэ имыIэжъуэ лыгъэгъэнэу.

Я 8-рэ статья. Мы Зако-ным кIуачIэ иIэ зыхуэрэ

Официальнэу кызыхаутырэ нэуж мэфишI зытешIэклэ мы Законом кIуачIэ иIэ мэхуэ.

Адыгэ Республикэм
и Президентэу
ТХЪАКIУЩЫНЭ Аслъан
къ. Мыекъуапэ,
бэдзэогъум и 24-рэ,
2009-рэ ильэс
N 281

Адыгэ Республикэм и министрэхэм я Кабинет иунашъу

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениехуэ Адыгэ Республикэм лэпкы ЮфхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэхуэрэ тилэпкыгъэхуэм адырIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жьугъэм иамалхэмкIэ и Комитет кыфэгъэзагъэхэм ащылажъэхэрэм экономическэ ЮфшIэн лэпкыхэмкIэ зэтеутыгъэу Юфэу ашIэрэм елытыгъэу лэжьапкIэу аратыштым фэгъэхыгъэ

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениехуэ Адыгэ Республикэм лэпкы ЮфхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэхуэрэ тилэпкыгъэхуэм адырIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жьугъэм иамалхэмкIэ и Комитет кыфэгъэзагъэхэм лэжьапкIэр зэраратышт шыкIэр гъэтэрэзыгъэным пае Адыгэ Республикэм и министрэхэм я Кабинет унашъо ышIыгъ:

1. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениехуэ Адыгэ Республикэм лэпкы ЮфхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэхуэрэ тилэпкыгъэхуэм адырIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жьугъэм иамалхэмкIэ и Комитет кыфэгъэзагъэхэм, джырэ нэс тариф сеткэ

ЗыкIым тетэу лэжьапкIэр зэраратышт-гъэхэм, 2009-рэ ильэсым Юныгъом и 1-м къыщегъэжьагъэу системакIэм те-тэу лэжьапкIэр аратынэу шыгъэнэу.

2. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениехуэ Адыгэ Республикэм лэпкы ЮфхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэхуэрэ тилэпкыгъэхуэм адырIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жьугъэм иамалхэмкIэ и Комитет кыфэгъэзагъэхэм ащылажъэхэрэм экономическэ ЮфшIэн лэпкыхэмкIэ зэтеуты-гъэу Юфэу ашIэрэм елытыгъэу лэжьа-пкIэу аратыштым фэгъэхыгъэ Типо-вой положениер ухэсыгъэнэу.

3. Чыплэ зыгъэIорышIэжьыным иор-ганхэм муниципальнэ учреждениехэм

яIофышIэхэм лэжьапкIэр зэраратышт-системакIэр агъэфедэнэу игъо афэлэгъ-гъугъэнэу.

4. Адыгэ Республикэм и министрэхэм я Кабинет иунашъоу N 156-р зы-тетэу «Къэралыгъо учреждениеу рес-публикэ гъэзетэу «Советская Адыгея» зыфиорэм иредакциерэ къэралыгъо учреждениеу республикэ гъэзетэу «Адыгэ макъэм» иредакциерэ аIутхэм лэжьапкIэу аратыгъэм фэгъэхыгъэ» зыфиоу 2008-рэ ильэсым Юныгъом и 17-м аштагъэм (Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхуэгъоыгъэхэр, 2008, N 9) кIуачIэ имыIэжъуэ шыгъэнэу.

5. Адыгэ Республикэм лэпкы ЮфхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэхуэрэ

рэ тилэпкыгъэхуэм адырIэ зэпхыны-гъэхэмкIэ ыкIи къэбар жьугъэм иамал-хэмкIэ и Комитет мы унашъом игъэ-цэкIэн зэрэклорэм иуплээкIун фэгъэзэ-гъэнэу.

6. Официальнэу кызыхаутырэ ма-фэм щыублагъэу мы унашъом кIуачIэ иIэ мэхуэ, мыш кыхимыубытэрэр я 4-рэ пункт ары, 2009-рэ ильэсым Юныгъом и 1-м къыщегъэжьагъэу ащ кIуачIэ иIэ мэхуэ.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу КЪУМШЫЛ Мурат къ. Мыекъуапэ, мэкъуогъум и 22-рэ, 2009-рэ ильэс N 131

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыфхэр чыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ, ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм ащыхуымэгъэнхэм ехылагъ» зыфиорэм зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2009-рэ илъэсым бэдззогъум и 22-м ыштагъ

А 1-рэ статъяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыфхэр чыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ, ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм ащыхуымэгъэнхэм ехылагъ» зыфиорэм зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыфхэр чыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ, ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм ащыхуымэгъэнхэм ехылагъ» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм и законодательствэ зэхуыгъагъэхэр, 1999, N 4; 2002, N 7; 2005, N 3; 2008, N 2) мы къы-кIэлъыкорэ зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм:

1) пэублэм ия 2-рэ абзац хэгъэкIыгъэнэу;

2) а 1-рэ статъяр мыщ тетэу тхыгъэнэу;

«А 1-рэ статъяр. Мы Законом щыгъэфедэгъэ къэуакIэхэмрэ къыщытыгъэ мэханэхэмрэ

Мы Законом щыгъэфедэгъэ къэуакIэхэмрэ къыщытыгъэ мэханэхэмрэ Федеральнэ законэу «Цыфхэр чыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ, ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм ащыхуымэгъэнхэм ехылагъ» зыфиорэм къыщытыгъэхэм адештэх.»;

3) я 2-рэ статъяр мыщ тетэу тхыгъэнэу;

«Я 2-рэ статъяр. Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыфхэр чыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ, ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм ащыхуымэгъэнхэмкIэ правэм епхыгъэ зэфыщытыкIэхэр гъэтэрззыгъэнхэр

Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыфхэр чыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ, ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм ащыхуымэгъэнхэмкIэ правэм епхыгъэ зэфыщытыкIэхэр гъэпсыгъэ зэрэхуыщтхэр къыдэлъытэгъэнхэмкIэ къызыпкырыкIыхэрэр федеральнэ законхэр, ахэм атегъэпсыхьагъэу Урысые Федерацием инэмькI нормативнэ правовой актхэр, мы Законыр ыкIи Адыгэ Республикэм щаштэгъэ нэмькI нормативнэ правовой актхэр ары.»;

4) я 3-рэ статъяр мыщ тетэу тхыгъэнэу;

«Я 3-рэ статъяр. Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыфхэр чыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ, ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм ащыхуымэгъэнхэм фэгъэхьыгъэ Законом гухэлъ шъхьалэу илэхэр

Мы Законом гухэлъ шъхьалэу илэхэр:

1) ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм аналэ тыргъэдзэгъэнхэр;

2) ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм къыздахын алъэкIыщт зэрарымрэ чIэнагъэхэмрэ къакIегъэчыгъэнхэр;

3) ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм яклэуххэр дэгъэзыжыгъэнхэр.»;

5) я 4 — 14-рэ статъяхэм кIуачIэ ямылэжъэу лыгъэгъэнэу;

6) я 2-рэ шъхьэр мыщ тетэу тхыгъэнэу;

«Я 2-рэ шъхьэр. Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыфхэр чыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ, ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм ащыхуымэгъэнхэм ыльэныкIэ къэралыгъо хабзэм иорганхэм яполномочиэхэр

Я 15-рэ статъяр. Адыгэ Республикэм щыпсэу-

рэ цыфхэр чыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ, ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм ащыхуымэгъэнхэмкIэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иполномочиэхэр

Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыфхэр чыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ, ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм ащыхуымэгъэнхэмкIэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иполномочиэхэм ахэхьэх:

1) Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыфхэр чыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ, ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм ащыхуымэгъэнхэмкIэ Адыгэ Республикэм и законхэр штэгъэнхэр;

2) нэмькI полномочиэхэу федеральнэ законодательствэмрэ Адыгэ Республикэм и законодательствэрэ къыдалытэхэрэр.

Я 16-рэ статъяр. Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыфхэр чыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ, ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм ащыхуымэгъэнхэмкIэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иполномочиэхэр

Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыфхэр чыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ, ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм ащыхуымэгъэнхэмкIэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иполномочиэхэм ахэхьэх:

1) Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыфхэр чыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ, ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм ащыхуымэгъэнхэм ыльэныкIэ нормативнэ правовой актхэр штэгъэнхэр;

2) Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыфхэр чыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ, ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм ащыхуымэгъэнхэм ыльэныкIэ гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ республикэ программэхэр зэхэгъуоцогъэнхэр, штэгъэнхэр ыкIи щыIэныгъэм щыпхырышчыгъэнхэр;

3) Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыфхэр чыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ, ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм ащыхуымэгъэнхэмкIэ ищыкIэгъэ амалхэмрэ кIуачIэхэмрэ ухьазырыгъэнхэр;

4) мыщ фэдэ тхьамыклагъохэр къызыхуэхэрэм, цыфхэм ягъэкощын епхыгъэ Iофтхьабзэхэр зэшIохыгъэнхэмкIэ унашъохэр шыгъэнхэр;

5) Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыфхэр чыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ, ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм ащыхуымэгъэнхэм ыльэныкIэ къэбарыр игъом къэуыгъоигъэныр ыкIи алэклэгъэхьэгъэныр, ащкIэ джырэ уахътэм диштэрэ техникэ амалхэр гъэфедэгъэнхэр, цыфхэр жьугъэу Iофхэм язытет щыгъэгъозэгъэнхэр;

7) цыфхэр чыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ, ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм ащыхуымэгъэнхэм ыльэныкIэ Iофтхьабзэхэу зэрэхьащтхэм ящыкIэгъэ мылкъур апэIугъэхьэгъэныр;

8) чыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ, ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм яклэуххэр дэгъэзыжыгъэнхэмкIэ ищыкIэгъэ мылкъу кIуачIэхэр ыкIи нэмькI амалхэр ягъэгъотыгъэнхэр;

9) мыщ фэдэ тхьамыклагъохэм ялэхъан органи-

зациехэм зыпкъ итэу Iоф ашIэнымкIэ ишIуагъэ ягъэкIыгъэныр;

10) мыщ фэдэ чыопс зэжъу зифэхэклэ, къэбар шъыпкъэр цыф жьугъэхэм зэрищыклагъэм тетэу алъыгъэлэсыгъэным тегъэпсыхьагъэу цыфхэр чыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ, ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм ащыхуымэгъэнхэм ыльэныкIэ пшгъэрылхэу къэуцухэрэм язэшIохын зыпшгъэ дэклъыщт федеральнэ органым Iэпылэгъу етыгъэныр;

11) федеральнэ законодательствэмрэ Адыгэ Республикэм и законодательствэрэ атегъэпсыхьагъэу нэмькI пшгъэрылхэр зэшIохыгъэнхэр.»;

7) я 3-рэ шъхьэм кIуачIэ имылэжъэу лыгъэгъэнэу;

8) я 4-рэ шъхьэм ыцIэ хэт гушыIэу «организацие-хэр» зыфиорэр хэгъэкIыгъэнэу;

9) я 21-рэ статъяр мыщ тетэу тхыгъэнэу;

«Я 21-рэ статъяр. Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыфхэр чыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ, ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм ащыхуымэгъэнхэм ыльэныкIэ цыфхэм фитыныгъэу ялэхэмрэ япшгъэрылхэмрэ

Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цыфхэр чыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ, ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм ащыхуымэгъэнхэм ыльэныкIэ фитыныгъэу ялэхэмрэ япшгъэрылхэмрэ Федеральнэ законэу «Цыфхэр ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм ащыхуымэгъэнхэм ехылагъ» зыфиорэм тегъэпсыхьагъэу зэшIохыгъэ мэхьух.»;

10) я 22-рэ, 23-рэ ыкIи 24-рэ статъяхэм кIуачIэ ямылэжъэу лыгъэгъэнэу;

11) я 25-рэ статъям хэт гушыIэхэу «законодательствэм тегъэпсыхьагъэу» зыфиохэрэр хэгъэкIыгъэнхэр;

12) я 26-рэ статъям ия 2-рэ Iахь кIуачIэ имылэжъэу лыгъэгъэнэу;

13) я 27-рэ статъяр мыщ тетэу тхыгъэнэу;

«Я 27-рэ статъяр. Чыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ, ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм яклэуххэр дэгъэзыжыгъэнхэмкIэ ищыкIэгъэ мылкъу кIуачIэхэр ыкIи нэмькI амалхэр ягъэгъотыгъэнхэр

1. Чыопс ыкIи техногеннэ нэшанэ зилэ, ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыклагъохэм яклэуххэр дэгъэзыжыгъэнхэмкIэ ищыкIэгъэ мылкъу кIуачIэхэр ыкIи нэмькI амалхэр къызхьагъэкIыхэрэр Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет ары.

2. Мы статъям ия 1-рэ Iахь зигугъу къышIырэ шыкIэр зэшIохыгъэ зэрэхуыщтыр Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет къегъэнафэ.»;

14) я 6-рэ шъхьэм кIуачIэ имылэжъэу лыгъэгъэнэу.

Я 2-рэ статъяр. Мы Законом кIуачIэ илэ зыхьурэр

Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щыублагъэу мы Законом кIуачIэ илэ мэхьу.

Адыгэ Республикэм и Президентэу
ТХЪАКIУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ,
бэдззогъум и 24-рэ, 2009-рэ илъэс
N 282

Адыгэ Республикэм архитектурэмрэ къэлэгъэпсынымрэкIэ и Комитет иунашъу

Чыгу Iахьхэр цыф псэуплэу Тульскэм игъунапкъэхэм ахэгъэхьэгъэнхэм ехылагъ

Муниципальнэ образование «Тульскэ къэлэ псэуплэр» зыфиорэм иадминистрацие ипашэ къышIыгъэ джэпсалтэм, Федеральнэ законэу N 191-р зытетэу «Урысые Федерацием къэлэгъэпсынымкIэ и Кодекс кIуачIэ илэ шыгъэным ехылагъ» зыфилоу 2004-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 29-м къыдэкIыгъэм ия 41-рэ статъя атегъэпсыхьагъэу **унашъо сэшIы:**

1. Мы чыгу Iахьхэр:

1) чыгу Iахьхэу кадастрэ номерэу 01:04:5611003:765-р зилэр, квадратнэ метрэ 6347-рэ хьурэр, «мэкъумэщ мэхъанэ зилэ чыгухэр» зыфиорэ купым хахьэрэр, Адыгэ РеспубликэмкIэ Мыекъопэ районым ит АОЗТ-у «Русь» игъунапкъэхэм адэжъ, поселкэу Тульскэм икIохьэлпэ лъэныкIэ шылэ мэшIокугъогу станцием икIохьэлпэ лъэныкIэ километрэ 0,5-кIэ пэIудзыгъэр Адыгэ РеспубликэмкIэ Мыекъопэ районым имуниципальнэ образованиеу «Тульскэ къэлэ

псэуплэр» зыфиорэм къыхиубытэрэ поселкэу Тульскэм игъунапкъэхэм ахэгъэхьэгъэнэу.

2) чыгу Iахьхэу кадастрэ номерэу 01:04:5611003:718-р зилэр, квадратнэ метрэ 16290-рэ хьурэр, «мэкъумэщ мэхъанэ зилэ чыгухэр» зыфиорэ купым хахьэрэр, Адыгэ РеспубликэмкIэ Мыекъопэ районым ит поселкэу Тульскэм икIохьэлпэ километрэ 0,1-кIэ пэIудзыгъэр Адыгэ РеспубликэмкIэ Мыекъопэ районым имуниципальнэ образованиеу «Тульскэ къэлэ псэуплэр» зыфиорэм къыхиубытэрэ поселкэу Тульскэм игъунапкъэхэм ахэгъэхьэгъэнэу.

2. Чыгу Iахьхэу зигугъу къэтшыгъэхэр гипсокартоным икIыдэгъэкIын фэгъэгъэщт унэр зыщашыщт чыопс фитегъэпсыхьэгъэнхэр.

3. ЗыкIатхэхэрэм ыуж мэфитфым бламыгъэкIэу мы унашъом икопие амыгъэкощырэ мылкъумкIэ къэралыгъо кадастрэм зэхъоклыныгъэхэр фэшлыгъэн-

хэм пае амыгъэкощырэ мылкъур къэралыгъо кадастрэ учет зышIынэу щыт федеральнэ органыр кIэ-тхэным пае Iэклагъэхьанэу.

4. ЗыкIатхэхэрэм ыуж IофшIэгъу мэфэ 30-м къыкIоцI мы унашъом икопие муниципальнэ гъэпсыкIэ зилэ «Тульскэ къэлэ псэуплэм» иадминистрацие Iэклэгъэхьэгъэнэу.

5. Мы унашъом игъэцкIэн зэрэкорэм иуплэкIун сэ сшъхьэкIэ зыфэсэгъазэ.

6. Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щыублагъэу мы унашъом кIуачIэ илэ мэхьу.

Комитетым итхьаматэу
О. И. БАКЛАНОВА

къ. Мыекъуапэ,
бэдззогъум и 2,
2009-рэ илъэс
N 12

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «ДокументхэмкIэ шIокI зимылэ экземплярим ехьыллагъ» зыфиIорэм зэхьокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2009-рэ ильэсым мэкъуогъум и 24-м ыштагъ

А 1-рэ статъяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «ДокументхэмкIэ шIокI зимылэ экземплярим ехьыллагъ» зыфиIорэм зэхьокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу «ДокументхэмкIэ шIокI зимылэ экземплярим ехьыллагъ» зыфиIорэм (Адыгэ Республикэм и Хэбзэгъэуцц ЗэIукIэ (Хасэм) — Парламентым и Ведомостъхэр, 1995, N 25; Адыгэ Республикэм и законодательствэ зэхэугъоягъэхэр, 2005, N 11; 2008, N 4) мы кыкIэлъыкIорэ зэхьокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэм:

1) а 1-рэ статъяр мыщ фэдэу тхыгъэнэу:
«А 1-рэ статъяр. Мы Законыр зыфIтегъэпсыхьэгъэ лъэныкъохэр

1. ШIокI зимылэ республикэ экземплярыр къэзышIы-хэрэмрэ зылэкIахьэхэрэмрэ афэгъэхьыгъэу мы Законыр гъэпсыгъэ, джащ фэдэу мыщ кыхеубытэх документхэмкIэ шIокI зимылэ экземплярыр ахэзыгощэрэ организациехэр.

2. Федеральнэ Законэу «ДокументхэмкIэ шIокI зимылэ экземплярим ехьыллагъ» зыфиIорэм тегъэпсыхьагъэу мы системэр зыкIагъэпсыгъэм игухэлъхэр, документхэр къэ-зышIыхэрэм яфитыныгъэхэр, организациехэр а экземпляр-ыр зэрэтыхэрэм япшъэрылхэр, зылэкIахьан фаехэм ар зэрэратырым иуплэкIун мыщ кыхеубытэх»;

2) я 2-рэ статъяр мыщ тетэу тхыгъэнэу:

«Я 2-рэ статъяр. ДокументхэмкIэ шIокI зимылэ эк-земплярим фэгъэхьыгъэу Адыгэ Республикэм и законо-дательств

Федеральнэ законэу «ДокументхэмкIэ шIокI зимылэ экземплярим ехьыллагъ» зыфиIорэм, Урысые Федераци-ем инэмькI нормативнэ правовой актхэм атегъэпсыхьа-гъэу щыгъ Адыгэ Республикэм и законодательствэ»;

3) я 3-рэ статъяр мыщ тетэу тхыгъэнэу:

«Я 3-рэ статъяр. Мы Законом кышщытыгъэ хъугъэ мэхъэнэ шъхьалхэр

Мы Законом кышщытыгъэ хъугъэ мэхъанэхэр Федераль-нэ Законэу «ДокументхэмкIэ шIокI зимылэ экземплярим ехьыллагъ» зыфиIорэм кышщытыгъэхэм адештэх;

4) я 4-рэ статъям кIуачIэ имылэжъэу лъытэгъэнэу;

5) я 5-рэ статъям:

а) а 1-рэ Iахьым иа 1-рэ абзац хэт гушылэхэу «ыпкIэ зы-лътатырэ ыкIи зытыамытырэ экземплярыр» зыфиIохэрэр хэгъэкIыгъэнхэу;

б) а 1-рэ Iахьым иа 1-рэ пункт хэт гушылэхэу «кыхау-тыхэрэм (текстхэр, нотэхэр, картографием епхыгъэхэр ыкIи нэмыкIхэр)» зыфиIохэрэм ачIыпIэкIэ гушылэхэу «хауты-рэ изданиехэр» (текстхэр, нотэхэр, картографием епхы-гъэхэр ыкIи нэмыкIхэр)» тхыгъэнхэу;

в) а 1-рэ Iахьым иа 2-рэ пункт хэт гушылэхэу «чIыпIэ зыгъэлорышIэжьиным иорганхэм аштэгъэ документхэр» зыфиIохэрэр хэгъэкIыгъэнхэу;

г) а 1-рэ Iахьым иа 5-рэ пункт кIуачIэ имылэжъэу лъы-тэгъэнэу;

д) а 1-рэ Iахьым мыщ фэдэ къэлукIэ зилэ я 7-рэ пунк-тыкIэр хэгъэкIыгъэнэу;

«7) электроннэ-вычислительнэ машинэхэм апае про-граммэхэр, материалнэ носителькIэ заджэхэрэм кыхиу-бытэрэ даннэхэр»;

е) я 2-рэ Iахьым кIуачIэ имылэжъэу лъытэгъэнэу;

б) я 6-рэ статъям кIуачIэ имылэжъэу лъытэгъэнэу;

7) я 7-рэ статъяр мыщ тетэу тхыгъэнэу:

«Я 7-рэ статъяр. Хаутырэ изданиехэм яэкземпляр зэралэклагъахэрэр

Документхэр къэзышIыхэрэм, полиграфие организа-циехэр кыызфагъэфедэхэзэ, мы кыкIэлъыкIохэрэм фон-дхэм язэтэгъэпсыхьан епхыгъэу алэклагъахьэх:

1) культурэмкIэ къралыгъо учреждениеу «Адыгэ Рес-публикэм и Лъэпкъ библиотекэ» зыфиIорэм — зэкIэ кы-хаутыгъэхэм яэкземплярим зырыз;

2) Адыгэ Республикэм икъралыгъо учреждениеу гу-манитар ушэтынхэм апылэ Адыгэ республикэ институтэу Т.М. КIэрэщэм ышIэкIэ щытым — тхылъэу, брошюрэу, журналэу ыкIи гуманитар дисциплинахэмкIэ нэмыкIхэу кыдэкIыхэрэм яэкземпляр зырыз;

8) я 8-рэ статъям кIуачIэ имылэжъэу лъытэгъэнэу;

9) я 9-рэ статъям:

а) статъям ыцIэ хэт гушылэхэу «ыпкIэ хэмылэхэу» зы-фиIохэрэр хэгъэкIыгъэнхэу;

б) а 1-рэ, я 2-рэ ыкIи я 3-рэ Iахьхэм ахэт гушылэхэу «ыпкIэ хэмылэхэу» зыфиIохэрэр ахэгъэкIыгъэнхэу;

в) я 3-рэ Iахьым хэт гушылэхэу «библиотекэм» зыфиIорэм ыуж гушылэхэу «Адыгэ Республикэм икъралыгъо учреж-дениеу» зыфиIохэрэр хэгъэкIыгъэнхэу;

10) я 10-рэ статъям:

а) статъям ыцIэ хэт гушылэхэу «ыпкIэ хэмылэхэу» зы-фиIохэрэр хэгъэкIыгъэнхэу;

б) а 1-рэ Iахьым хэт гушылэхэу «IурытIоу» зыфиIорэм ычIыпIэкIэ гушылэхэу «щырыщэу» зыфиIорэр тхыгъэнэу, гушылэхэу «ыпкIэ хэмылэхэу» зыфиIохэрэр хэгъэкIы-гъэнхэу;

в) я 2-рэ Iахьым кIуачIэ имылэжъэу лъытэгъэнэу;

11) я 11-рэ статъям:

а) статъям ыцIэ хэт гушылэхэу «ыпкIэ хэмылэхэу» зы-фиIохэрэр хэгъэкIыгъэнхэу;

б) а 1-рэ пунктым хэт гушылэхэу «Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ библиотекэ» зыфиIохэрэм ачIыпIэкIэ гушылэхэу «культурэмкIэ къралыгъо учреждениеу «Адыгэ Респуб-ликэм и Лъэпкъ библиотекэ» зыфиIохэрэр тхыгъэнхэу;

в) я 2-рэ пунктым кIуачIэ имылэжъэу лъытэгъэнэу;

12) я 12 — 16-рэ статъяхэм кIуачIэ ямылэжъэу лъытэ-гъэнэу;

13) я 17-рэ статъяр мыщ тетэу тхыгъэнэу:

«Я 17-рэ статъяр. ШIокI зимылэ экземплярыр зэ-ралэклагъахьэрэм иуплэкIун

Федеральнэ законодательствэм кызэрэдилытэрэ шIыкIэм тетэу шIокI зимылэ экземплярыр зэралэклагъа-хьэрэр ауплэкIу.»;

14) я 18-рэ статъям кIуачIэ имылэжъэу лъытэгъэнэу.

Я 2-рэ статъяр. Мы Законом кIуачIэ илэ зыхьурэр

Официальнэу кызыхаутырэ мафэм шыублагъэу мы Законом кIуачIэ илэ мэхьу.

Адыгэ Республикэм и Президентэу
ТХЪАКИУЩЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ,
мэкъуогъум и 29-рэ, 2009-рэ ильэс
N 272

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Адыгэ Республикэм икъралыгъо учреждениехэу Адыгэ Республикэм иофшIэнымкIэ ыкIи социальнэ хэхьоныгъэмкIэ и Министерствэ кыфэгъэзагъэхэм ащылажэхэрэм экономическэ иофшIэн лъэпкъэу «Социальнэ фэлэ-фашIэхэр афызэшIохыгъэнхэр» зыфиIорэмкIэ зэтеутыгъэу иофэу ашIэрэм елътыгъэу лэжъапкIэу аратыштым фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм икъралыгъо учреждениехэу Адыгэ Республикэм иофшIэнымкIэ ыкIи социальнэ хэхьоныгъэм-кIэ и Министерствэ кыфэгъэзагъэхэм лэжъапкIэу зэра-ратышт шIыкIэр гъэтэрэзыгъэным пае Адыгэ Республи-кэм иминистрэхэм я Кабинет унашъо ышIыгъ:

1. Адыгэ Республикэм икъралыгъо учреждениехэу Адыгэ Республикэм иофшIэнымкIэ ыкIи социальнэ хэ-хьоныгъэмкIэ и Министерствэ кыфэгъэзагъэхэм ащыла-жэхэрэм, джырэкIэ тариф сеткэ зыкIым тетэу лэжъапкIэр зэрэтыхэрэм, 2009-рэ ильэсым Юныгъом и 1-м кыше-гъэжъагъэу системакIэм тетэу лэжъапкIэр аратынэу шIы-гъэнэу.

2. Адыгэ Республикэм икъралыгъо учреждениехэу

Адыгэ Республикэм иофшIэнымкIэ ыкIи социальнэ хэхьо-ныгъэмкIэ и Министерствэ кыфэгъэзагъэхэм ащылажэ-хэрэм экономическэ иофшIэн лъэпкъэу «Социальнэ фэлэ-фашIэхэр афызэшIохыгъэнхэр» зыфиIорэмкIэ зэтеутыгъэу иофэу ашIэрэм елътыгъэу лэжъапкIэу аратыштым фэгъэ-хьыгъэ Типовой положениер ухэсыгъэнэу.

3. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иуна-шъоу N 137-р зытетэу «Адыгэ Республикэм социальнэ фэлэ-фашIэхэм алъэныкъокIэ икъралыгъо учреждениехэм иоф ащызышIэхэрэм лэжъапкIэу аратырым фэгъэхьыгъ» зыфи-лоу 2008-рэ ильэсым шышъхьэлум и 4-м аштагъэм кIуачIэ имылэжъэу шIыгъэнэу.

4. Адыгэ Республикэм иофшIэнымкIэ ыкIи социальнэ

хэхьоныгъэмкIэ и Министерствэ мы унашъом игъэцкIэн зэрэклорэм иуплэкIун фэгъэзэгъэнэу.

5. Официальнэу кызыхаутырэ мафэм шыублагъэу мы унашъом кIуачIэ илэ мэхьу, мыщ кыхимыубытэрэр я 3-рэ пунктыр ары, 2009-рэ ильэсым Юныгъом и 1-м кы-шегъэжъагъэу ащ кIуачIэ илэ мэхьу.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу
КЪУМПЫЛ Мурат

къ. Мыекъуапэ,
мэкъуогъум и 22-рэ,
2009-рэ ильэс
N 126

2010-рэ ильэсым икIэрыкIэу зэхашъэжьи-административнэ комиссиехэм яIофшIэн мылкъу-техникэ лъэныкъомкIэ пэлухьаштыр зыфэди-зыр

сомэ мин

Муниципальнэ образованиехэм ацIэхэр	Административнэ комиссиехэм нэбгырэ пчъагъэу ахэтыштыр	ПсэумкIи мылкъоу апэлухьаштыр	Ащ щыцIэу хъарджэхэр				
			связым епхыгъэ фэлэ-фашIэхэр (ст. 221)	нэмыкI фэлэ-фашIэхэр, мыщ хэхьэх коммуналъынэ фэлэ-фашIэхэри (ст. 226, стр. 223)	илэзэ кIыхьэм фытегъэпсыхьэгъэ оборудованиехэр пкыгъэо зэффиц-хьафхэрэр ицфыгъэнхэр (ст. 310)	мебелыр, телефон аппаратурэр, калыкуляторхэр ицфыгъэнхэр (ст. 310)	канцеляр пкыгъэохэм апэлухьаштыр (ст. 340)
1	2	3	4	5	6	7	8
1) Айрюмовскэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
2) Афыпсынэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
3) Аскъэлэе къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
4) Блащэпсынэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
5) Белосельскэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
6) Большесидоровскэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
7) Вольненскэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
8) Очэпщые къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
9) Гъобэкъое къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
10) Джэджэхьэблэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
11) Дукмасовскэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
12) Джыракъые къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
13) Даховскэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
14) Дмитриевскэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
15) Еджэркъое къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
16) Еленовскэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
17) Заревскэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
18) Игнатевскэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
19) Келермесскэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
20) Кировскэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
21) Кужорскэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8

Муниципальнэ образованиехэм ацIэхэр	Административнэ комиссиехэм нэбгырэ пчъагъэу ахэтыштыр	ПсэумкIи мылкъоу апэлухьаштыр	Ащ щыцIэу хъарджэхэр				
			связым епхыгъэ фэлэ-фашIэхэр (ст. 221)	нэмыкI фэлэ-фашIэхэр, мыщ хэхьэх коммуналъынэ фэлэ-фашIэхэри (ст. 226, стр. 223)	илэзэ кIыхьэм фытегъэпсыхьэгъэ оборудованиехэр пкыгъэо зэффиц-хьафхэрэр ицфыгъэнхэр (ст. 310)	мебелыр, телефон аппаратурэр, калыкуляторхэр ицфыгъэнхэр (ст. 310)	канцеляр пкыгъэохэм апэлухьаштыр (ст. 340)
1	2	3	4	5	6	7	8
22) Красноульскэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
23) Козэт къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
24) Мамхыгъэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
25) Майскэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
26) Натырбые къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
27) Побединскэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
28) Пэнэжыкыкое къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
29) ПчыхьэлIыкыое къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
30) Сергиевскэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
31) Садовскэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
32) Бжыхьэкъоежэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
33) Лъэустэнхьэблэ къэлэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
34) Тимирязевскэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
35) Улэпэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
36) Хьатикыое къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
37) Фэдз къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
38) Хьакурынэхьэблэ къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
39) Хьатыгъужыкыое къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
40) Щынджые къоджэ псэупIэр;	5	149.3	13.0	10.0	90.5	20.0	15.8
ПсэумкIи:	200	5972.0	520.0	400.0	3620.0	800.0	632.0

Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъу

Щытхъу тамыгъэу «Материнская слава» ыкIи Щытхъу дипломэу «За заслуги в воспитании детей» зыфилохэрэр кызыфагъэшъошэгъэ ныхъу сабыибэ зилэхэм зэтыгъо ахъщэ Iэпылэгъу аIэклэгъэхъэгъэным ехылаIагъ

Гухэлъ гъэнэфагъэ зилэ республикэ программэу «Адыгэ Республикэм 2009 — 2012-рэ илъэхсэм демографии лъэныкъомкIэ иофхэм языхтэт нахъышIу шIыгъэныр» зыфилохэрэр гъэцэкIэгъэным, ным лъытэныгъэу фашIырэм хэгъэхъогъэным, унагъом илъ хабзэхэр гъэпытэгъэнхэм, сабыйхэр тэрэзу пIугъэнхэмкIэ бзылфыгъэм — ным гъэхъагъэу илэхэр кыдэлъытэгъэнхэм апае **унашъо сэшIы:**

1. Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иведомственнэ на-

градэ игъусэу сабыибэ зилэ ным мыш фэдиз зэтыгъо ахъщэ Iэпылэгъу Iэклэгъэхъэгъэнэу (хэбзэлахъыр кыдэмилыгъагъэу):

1) Щытхъу тамыгъэу «Материнская слава» зыфилохэрэр зэрэтырэм — сомэ 15000;

2) Щытхъу дипломэу «За заслуги в воспитании детей» зыфилохэрэр зэрэтырэм — сомэ 10000.

2. Щытхъу тамыгъэу «Материнская слава» ыкIи Щытхъу дипломэу «За заслуги в воспитании детей» зыфилохэрэр кызыфагъэшъошэгъэ ныхэм гуадзэм тетъу

зэтыгъо ахъщэ Iэпылэгъу зэралэклагъэхъаштымкIэ Шапхъэхэр ухэсыгъэнхэу.

3. Мы унашъом игъэцэкIэн зэрэклохэм иуплэкIун сабыйхэм, бзылфыгъэхэм ыкIи унагъом иофхэмкIэ отделым ипащэу Н. М. Абрэджыр фэгъэзэгъэнэу.

Министрэу Н. С. ШИРОКОВА
кь. Мыекъяупэ,
Юныгъом и 2, 2009-рэ илъэс
N 184

Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ иунашъоу N 184-р зытетэу 2009-рэ илъэсым Юныгъом и 2-м аштагъэм игуадз

Щытхъу тамыгъэу «Материнская слава» ыкIи Щытхъу дипломэу «За заслуги в воспитании детей» зыфилохэрэр кызыфагъэшъошэгъэ ныхъу сабыибэ зилэхэм зэтыгъо ахъщэ Iэпылэгъу зэралэклагъэхъаштымкIэ Шапхъэхэр

1. Щытхъу тамыгъэу «Материнская слава» ыкIи Щытхъу дипломэу «За заслуги в воспитании детей» зыфилохэрэр кызыфагъэшъошэгъэ ныхъу сабыибэ зилэхэм зэтыгъо ахъщэ Iэпылэгъу зэралэклагъэхъашт Шапхъэхэм кьагъэнафэ щытхъу тамыгъэу «Материнская слава» ыкIи Щытхъу дипломэу «За заслуги в воспитании детей» зыфилохэрэр кызыфагъэшъошэгъэ ныхъу сабыибэ зилэхэм зэтыгъо ахъщэ Iэпылэгъу зэралэклагъэхъашт шыкIлэр.

2. Щытхъу тамыгъэу «Материнская слава» ыкIи Щытхъу дипломэу «За заслуги в воспитании детей»

зыфилохэрэр кызыфагъэшъошэгъэ ныхъу сабыибэ зилэхэм зэтыгъо ахъщэ Iэпылэгъу зэралэклагъэхъаштымкIэ Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ унашъо зишIыгъэм ыуж Иофшэгъу мэфитфым кыкIлоцI нэу ар зыфагъэшъошэщтым макъэ рагъэлун фае.

3. Щытхъу тамыгъэу «Материнская слава» ыкIи Щытхъу дипломэу «За заслуги в воспитании детей» зыфилохэрэр кызыфагъэшъошэгъэ ныхъу сабыибэ зилэхэм зэтыгъо ахъщэ Iэпылэгъу зэралэклагъэхъаштымкIэ Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэм-

рэкIэ и Министерствэ унашъо зишIыгъэм ыуж Иофшэгъу мэфитфым кыкIлоцI формэ гъэнэфагъэу шыIэм тетэу ащ пэлухъашт ахъщэр кыыхигъэкIыным пае заякэр Адыгэ Республикэм финансхэмкIэ и Министерствэ Iэклигъэхъан фае.

4. Зэтыгъо ахъщэ Iэпылэгъу пэлухъашт мылкур кызыфагъэкIлэрэм ыуж а ахъщэр зэрэтын фаехэм ясчэтхэм Адыгэ Республикэм Иофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкIэ и Министерствэ афетIупшы.

Адыгэ Республикэм и Президент и Указ

Сэкъатныгъэ зилэхэм ялофхэмкIэ Совет Адыгэ Республикэм и Президент дэжъ щызэхэщэгъэным ехылаIагъ

Сэкъатнэгъэ зилэхэр социальнэу ухъумэгъэнхэм ылъэныкъокIэ къралыгъо политикэр пхырышчыгъэным пае **унашъо сэшIы:**

1. Сэкъатныгъэ зилэхэм ялофхэмкIэ Совет Адыгэ Республикэм и Президент дэжъ щызэхэщэгъэнэу.

2. Мы кыкIэлъыкIохэрэр ухэсыгъэнхэу:

1) сэкъатныгъэ зилэхэм ялофхэмкIэ Советэу Адыгэ

Республикэм и Президент дэжъ щызэхэщэгъэным хэтышчхэр гуадзэу N 1-м тетэу ухэсыгъэнхэу;

2) сэкъатныгъэ зилэхэм ялофхэмкIэ Советэу Адыгэ Республикэм и Президент дэжъ щызэхэщэгъэным фэгъэхыгъэ Положениер гуадзэу N 2-м диштэу шIыгъэнэу.

3. ЗыкIэтхэхэрэ мафэм шыублагъэу мы Указым кIуачIлэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Президентэу ТХЪАКIУЩЫНЭ Аслъан

кь. Мыекъяупэ,
Юныгъом и 10,
2009-рэ илъэс
N 103

Адыгэ Республикэм и Президент и Указэу N 103-р зытетэу 2009-рэ илъэсым Юныгъом и 10-м аштагъэм игуадзэу N 1-р

Сэкъатныгъэ зилэхэм ялофхэмкIэ Советэу Адыгэ Республикэм и Президент дэжъ щызэхэщэгъэным хэтышчхэр

А.Г. Петрусенкэр —Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэ игуадз, Советым итхъамат;

Н.С. Широковар —Адыгэ Республикэм ИофшэнымкIэ ыкIи социальнэ хэхъоныгъэмкIэ иминистр, Советым итхъаматэ игуадз;

В.Хь. Браукъор —Адыгэ Республикэм ИофшэнымкIэ ыкIи социальнэ хэхъоныгъэмкIэ и Министерствэ цIыфхэм социальнэ Iэпылэгъу ятыгъэнымкIэ Иофтхъабзэхэм язэшIохын фэгъэзэгъэ иотдел ипащ, Советым исекретарь;

О.Н. Абрашкиныр —Афганистан шыкIогъэ заом сэкъат хэхъухъагъэхэм я Урысые общественнэ организациие и Адыгэ республикэ кьутамэ итхъамат (зэрэзэгъыхэрэм тетэу);

С.Р. Агъырджанэкъор —Урысые общественнэ организациие «Сэкъатныгъэ зилэхэм я Урысые обществэ» зыфилохэрэм и Адыгэ республикэ организациие итхъамат (зэрэзэгъыхэрэм тетэу);

М.И. Алыир —Адыгэ Республикэм гъэсэны-

гъэмрэ шIэныгъэмрэкIэ иминистрэ игуадз;

Г.В. Барташук —заом, Иофшэным, УIэшыгъэ КIуачIэхэм ыкIи Адыгэ Республикэм ихэбзэхъумэкIо органхэм яветеранхэм (пенсионерхэм) яобщественнэ организациие итхъамат (зэрэзэгъыхэрэм тетэу);

Ю.Н. Джармэкъор —Адыгэ Республикэм физическэ культурумкIэ ыкIи спортымкIэ и Комитет итхъаматэ игуадз;

В.М. Евдачковыр —сэкъатныгъэ зилэхэм я Урысые общественнэ организацииеу «Чернобылец» зыфилохэрэм и Адыгэ республикэ кьутамэ итхъамат (зэрэзэгъыхэрэм тетэу);

А.Хь. Кьулэр —Урысые Федерацием пенсиехэмкIэ и Фонд Адыгэ РеспубликэмкIэ икьутамэ ипащ (зэрэзэгъыхэрэм тетэу);

М.Хь. Нэхаир —сэкъатныгъэ зилэхэм я Урысые общественнэ организацииеу «Хьафизэхэм яобществэу ЛэжъэкIо Быракъ Плъыжыым иорден кызыфагъэшъошагъэр» зыфилохэрэм и Адыгэ республикэ органи-

зациие итхъамат (зэрэзэгъыхэрэм тетэу);

Л.Н. Петровар —сэкъатныгъэ зилэхэм я Урысые общественнэ организацииеу «Зэхэзымыхыхэрэм я Урысые обществэ» зыфилохэрэм и Адыгэ регион кьутамэ итхъамат (зэрэзэгъыхэрэм тетэу);

Т.М. Петровар —Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет —Хасэм социальнэ политикэмкIэ, псауныгъэм икьэухъумэнкIэ ыкIи ветеранхэм ялофхэмкIэ икомитет итхъамат (зэрэзэгъыхэрэм тетэу);

А.Щ. ШъэуапцIэкъор —Адыгэ Республикэм культурумкIэ иминистрэ игуадз;

Ф.П. Федоркор —Адыгэ Республикэм щыпсэурэ цIыфхэм Иофшэныгъэ ягъэгъотыгъэнымкIэ къэралыгъо кьулыкьум и ГъэлорышIапIэ ипащ;

А.Н. Хьутыр —Адыгэ Республикэм финансхэмкIэ иминистрэ игуадз;

Н.С. Чэужыыр —Адыгэ Республикэм псауныгъэм икьэухъумэнкIэ иминистрэ игуадз.

Адыгэ Республикэм и Президент и Указэу N 103-р зытетэу 2009-рэ илъэсым Юныгъом и 10-м аштагъэм игуадзэу N 2-р

Сэкъатныгъэ зилэхэм ялофхэмкIэ Советэу Адыгэ Республикэм и Президент дэжъ щызэхэщэгъэным фэгъэхыгъэ Положениер

1. Сэкъатныгъэ зилэхэм ялофхэмкIэ Советэу Адыгэ Республикэм и Президент дэжъ щызэхэщэгъэр советательнэ органэу шыт, сэкъатныгъэ зилэхэм республикэм щыпсэухэрэм ялофгыгъохэр зэшIохыгъэнхэм, сэкъатныгъэм шыухъумэгъэнхэмкIэ къэралыгъо политикэу пхырашчыштым епхыгъэ предложениехэр ащ ыгъэунэфынхэ, программэхэу, планхэу ыкIи Иофтхъабзэхэу рахъухъэхэрэр пхырышчыгъэнхэм дэлэжъэн фае.

2. Советыр иофшэныкIэ кызышкытырыкIлэр Урысые Федерацием и Конституцие, Адыгэ Республикэм и Конституцие, федеральнэ законодательствэр, Адыгэ Республикэм и законодательствэ ыкIи мы Положениер ары.

3. Советым ипшъэрылъ шъхьалэхэр:

1) сэкъатныгъэ зилэхэм республикэм щыпсэухэрэм ялофхэм языхтэт фэгъэхыгъэ кьэбарыр Адыгэ Республикэм и Президент Iэклигъэхъаныр;

2) сэкъатныгъэм шыухъумэгъэнхэмкIэ ыкIи сэкъатныгъэ зилэхэм ялоф изыхтэт тIэклэ нэмылэми нахъ къафгъэпсынкIэгъэнымкIэ къэралыгъо политикэм илэныкъо шъхьалэхэмкIэ предложениехэр ыгъэхъабырынхэр;

3) сэкъатныгъэ зилэхэм ялофгыгъохэм адэлэжъэрэ организациехэм гъусэныгъэ адыришныр;

4) сэкъатныгъэ зилэхэм социальнэ Iэпылэгъу ятыгъэнымкIэ нормативнэ правовой актхэм япроектхэр зехи-фынхэр, а лoфгыгъохэмкIэ ишыкIагъэу ылъыгъэр пред-

ложениехэр кыгъэхъабырынхэр;

5) сэкъатныгъэ зилэхэм яобщественнэ объединениехэм Iэпылэгъу арытынхэр;

6) сэкъатныгъэ зилэхэр Адыгэ Республикэм исоциальнэ ыкIи иинформационнэ инфраструктурэ епхыгъэ объектхэм пэрыохэу шымылэу алгылэсынхэм пае амалхэр аригъэгъотынхэр, сэкъатныгъэ зилэхэм ясоциальнэ статус зыпкэ игъэуцожыгъэным ыналэ тыригъэтыныр.

4. Советым кыфэгъэзэгъэ пшъэрылъхэр зэшIуихынхэм пае фитыныгъэу илэхэр:

1) Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкIэклэ органхэм, гъэцэкIэклэ хабзэм ифедеральнэ органхэм ячIыплэ органхэм, чIыплэ зыгъэлорышIэжыным иорганхэм ыкIи организациехэм ишыкIэгъэ материалхэр кьалихынхэр;

2) Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкIэклэ органхэм, гъэцэкIэклэ хабзэм ифедеральнэ органхэм ячIыплэ органхэм, чIыплэ зыгъэлорышIэжыным иорганхэм ыкIи организациехэм ялIыкIохэр изэхэсыгъохэм аригъэблэгъэнхэр;

3) ишыкIагъэу зышыхъурэм пшъэрылъхэу кыфэгъэзагъэхэр зэшIохыгъэнхэм пае рабочэ группэкIэ заджэхэрэр зехишчэнхэр.

5. Советым Иофэу ышIэрэм пэщэныгъэ дызезыхъэр Советым итхъамат ары. Советым итхъаматэрэ Со-

ветым хэтхэмрэ общественнэ ублапIэхэм атетэу яИофшэныгъэ агъэцэкIэ.

6. Советым изэхэсыгъохэм ягъэхъабырын, язэхэщэн, Иофэу ышIэрэмкIэ кьэуцурэ Иофгыгъохэм язэшIохын зыгъэцэкIэрэр Советым исекретарь ары.

7. Советым фэгъэхыгъэ Положениемрэ ащ хэтышчхэмрэ зыхъэсыхэрэр Адыгэ Республикэм и Президент ары.

8. Советым изэхэсыгъохэр илъэсныкъом зым нахъ мымакIэу зэхэщэх. ИшыкIагъэу зышыхъурэм, зымычэзу зэхэсыгъохэр зэхэщэнхэ алъэкIышчт.

9. Советым изэхэсыгъо зезыщэрэр Советым итхъамат ары, Советым итхъаматэ игуадзэ пшъэрылъ зэрэфашIыгъэм тетэу ар зеришчэны ылъэкIышчт.

10. Советым изэхэсыгъо шыIэн зылъэкIышчтыр ащ хэтхэм азыныкъом нахъ мымакIэу къекIоллагъэ зыхъукIэ ары.

11. Советым иунашъохэр пхырыкIынхэм пае зэхэсыгъом хэлажъэхэрэм яголосхэм анахыбэ афатын фае, протоколкIэ зэкIэ агъэпсыжы ыкIи тхъамэтагъор зезыхъагъэмрэ секретарымрэ алапэ протоколым кIадзэжы.

12. Адыгэ Республикэм ИофшэнымкIэ ыкIи социальнэ хэхъоныгъэмкIэ и Министерствэ зэхэщэн-техникэ лъэныкъомкIэ ишыкIагъэр зэкIэ Советым Iэклэгъэхъэ.

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

**Шуагъэ зыпылъхэу чычлэгъым пстэуми зэлъашлэхэу члэлхэр кычлэхыгъэнхэм фэгъэхьыгъэ
лофтхьабзэхэр зэшлохыгъэнхэм, чыплэ мэхъанэ зилэу чычлэгъым члэлхэр кычлэхыгъэнхэм, джащ фэдэу
чыплэ мэхъанэ зилэ чычлэгъ псэуалъэхэр шыгъэнхэм афэшл чычлэгъыр зэрагъэфедэрэ
Шыклэхэм яхьылагъ**

Урысые Федерацием и Законэу «Чычлэгъым члэлхэм яхьылагъ» зыфиорэм кызырэдильтэтерэм тетэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет унашъо ешты:

1. Шуагъэ зыпылъхэу чычлэгъым пстэуми зэлъашлэхэу члэлхэр кычлэхыгъэнхэм фэгъэхьыгъэ лофтхьабзэхэр зэшлохыгъэнхэм, чыплэ мэхъанэ зилэу чычлэгъым члэлхэр кычлэхыгъэнхэм, джащ фэдэу чыплэ мэхъанэ зилэ чычлэгъ псэуалъэхэр шыгъэнхэм афэшл чычлэгъыр зэрагъэфедэрэ Шыклэхэр игъо лъэгъугъэнхэу.

2. Адыгэ Республикэм игъэцкълэкъл хабзэ иуполномоченнэ органэу чычлэгъым члэлхэр гъэфедэгъэнхэм ыльэныкълэ Адыгэ Республикэм ичычлэгъ члэлхэмкълэ ыкли тыкъэзыуцухьэрэ дунаир къэу-хьумэгъэнымкълэ и Гъэлорышлалэ гъэнэфэгъэнхэу.

3. Мыщ кычлэлъыкълэхэрэм кълучлэ ямылэжъэу лъыгъэгъэнхэу:

1) Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 1999-рэ ильэсым Юныгъом и 27-м ышлыгъэ унашъоу «Адыгэ Республикэм кыгъэгъунэрэ чыплэмкълэ анахь шынагъоу щыт лофшлэнхэр ыкли экологием зэрар кыфэзыхьын зылъэкълыштхэр зыфэдэхэр игъо лъэгъугъэнхэм фэгъэхьыгъэ» зыфилоу N 313-р зытетыр (Адыгэ Республикэм изакон зэхэугъоягъэхэр, 1999, N 9);

2) Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2004-рэ ильэсым бэдзэогъум и 26-м N 138-р зытетэу ышлыгъэ унашъоу «Адыгэ Республикэм имини-

стрэхэм я Кабинет 1999-рэ ильэсым Юныгъом и 27-м ышлыгъэ унашъоу «Адыгэ Республикэм кыгъэгъунэрэ чыплэмкълэ анахь шынагъоу щыт лофшлэнхэмрэ экологием зэрар кыфэзыхьын зылъэкълыштхэмрэ зыфэдэхэр игъо лъэгъугъэнхэм фэгъэхьыгъэ» зыфилоу N 313-р зытетым зэхьокълыныгъэхэр ыкли хэгъэхьогъэнхэр фэшлыгъэнхэм ехьылагъ» зыфило-рр (Адыгэ Республикэм изакон зэхэугъоягъэхэр, 2004, N 7);

3) Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2005-рэ ильэсым шышъхьэлум и 15-м ышлыгъэ унашъоу «Чычлэгъхэу пстэуми зэлъашлэу шуагъэ зыпылъхэр зычлэлхэр е чыплэ мэхъанэ зилэ чычлэгъ байныгъэхэр, джащ фэдэу чычлэгъ псэуалъэхэу шуагъэ зыпылъхэу чычлэгъым члэлхэр кычлэхыгъэнхэм фэмыгъэзагъэхэр шыгъэпсыгъэнхэм ыкли шыгъэфедэгъэнхэм афэшл чыплэ мэхъанэ зилэхэ чычлэгъ чыплэхэр гъэфедэгъэнхэмкълэ къралыгъо регистрациер ыкли лицензиерхэр ятыгъэнхэм илоф зэрэзшлуахьхэрэ шыклэхэм яхьылагъ» зыфилоу N 133-р зытетым иа 1-рэ, 2-рэ пунктхэр (Адыгэ Республикэм изакон зэхэугъоягъэхэр, 2005, N 8);

4) Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2006-рэ ильэсым тыгъэгъазэм и 11-м ышлыгъэ унашъоу «Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2005-рэ ильэсым шышъхьэлум и 15-м ышлыгъэ унашъоу «Чычлэгъхэу пстэуми зэлъашлэу шуагъэ зыпылъхэр зычлэлхэр е чыплэ мэхъанэ зилэ чычлэгъ лахьхэр, джащ фэдэу чычлэгъ псэуалъэхэу шуагъэ

зыпылъхэу чычлэгъым члэлхэр кычлэхыгъэнхэм фэмыгъэзагъэхэр шыгъэпсыгъэнхэм ыкли шыгъэфедэгъэнхэм афэшл чыплэ мэхъанэ зилэхэ чычлэгъ чыплэхэр гъэфедэгъэнхэмкълэ къралыгъо регистрациер ыкли лицензиерхэр ятыгъэнхэр зэрэзшлуахьхэрэ шыклэхэм яхьылагъ» зыфилоу N 169-р зытетыр (Адыгэ Республикэм изакон зэхэугъоягъэхэр, 2006, N 12);

5) Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2008-рэ ильэсым шышъхьэлум и 15-м ышлыгъэ унашъоу «Шуагъэ зыпылъхэу чычлэгъым пстэуми зэлъашлэхэу члэлхэр кычлэхыгъэнхэм фэгъэхьыгъэ лофтхьабзэхэр зэшлохыгъэнхэм, джащ фэдэу чыплэ мэхъанэ зилэу чычлэгъым члэлхэр кычлэхыгъэнхэм, джащ фэдэу чыплэ мэхъанэ зилэ чычлэгъ псэуалъэхэр шыгъэнхэм афэшл чычлэгъыр зэрагъэфедэрэ Шыклэхэм яхьылагъ» зыфилоу N 147-р зытетыр (Адыгэ Республикэм изакон зэхэугъоягъэхэр, 2008, N 8).

4. Мы унашъом официалнэу кызышчыхауыгъэ мафэм щегъэжъагъэу кълучлэ илэ мэхъу.

**Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу
КЪУМПЫЛ Мурат**

къл. Мыекъуапэ,
гъэтхапэм и 24-рэ,
2009-рэ ильэс
N 53

*Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2009-рэ ильэсым гъэтхапэм и 24-м
ышлыгъэ унашъоу N 53-р зытетым игуадз*

Шуагъэ зыпылъхэу чычлэгъым пстэуми зэлъашлэхэу члэлхэр кычлэхыгъэнхэм фэгъэхьыгъэ лофтхьабзэхэр зэшлохыгъэнхэм, чыплэ мэхъанэ зилэу чычлэгъым члэлхэр кычлэхыгъэнхэм, джащ фэдэу чыплэ мэхъанэ зилэ чычлэгъ псэуалъэхэр шыгъэнхэм афэшл чычлэгъыр зэрагъэфедэрэ Шыклэхэр

I. Общэ положениехэр

1. Мы Шыклэхэр Урысые Федерацием и Законэу «Чычлэгъым члэлхэм яхьылагъ» зыфиорэм кызырэдильтэтерэм тетэу рахъухьагъэх ыкли шуагъэ зыпылъхэу чычлэгъым пстэуми зэлъашлэхэу члэлхэр кычлэхыгъэнхэм фэгъэхьыгъэ лофтхьабзэхэр зэшлохыгъэнхэм, чыплэ мэхъанэ зилэу чычлэгъым члэлхэр кычлэхыгъэнхэм, джащ фэдэу чыплэ мэхъанэ зилэ чычлэгъ псэуалъэхэр шыгъэнхэм афэшл чычлэгъыр зэрагъэфедэрэ шыклэхэр зыфэдэхэр кьегъэнафэх.

2. Чычлэгъыр гъэфедэгъэным фэшл зэрафагъазэр лицензиер шыклэм тегъэпсыкълыгъэу специальнэ къралыгъо фытыныгъэкълэ игъо альэгъу, ащ Урысые Федерацием и Къралыгъо Банк игерб зытет бланкэу агъэнэфагъэр, джащ фэдэу лицензиер шыш лахьэу щыт тхыгъэхэр, графическэ ыкли нэмыкъл гуадзэхэр ыкли чычлэгъым члэлхэр гъэфедэгъэнхэмкълэ зэрэгъозэнхэ фэе шыклэхэр ащ хахьэх.

3. Лицензиеру чычлэгъым члэлхэр гъэфедэгъэнхэм фэгъэхьыгъэр гъэпсыгъэныр, къралыгъо регистрацие шыгъэныр ыкли ар ятыгъэныр Адыгэ Республикэм фытыныгъэу илэхэм адиштэу чычлэгъым члэлхэр гъэфедэгъэнхэм ыльэныкълэ Адыгэ Республикэм игъэцкълэкъл хабзэ иуполномоченнэ орган (мышц ыужкълэ — уполномоченнэ орган) зэшлуихьын фэе.

II. Чычлэгъым члэлхэр гъэфедэгъэнхэмкълэ фытыныгъэхэр шылэ хьунхэм лъапсэ фэхьурэр

1. Чычлэгъым члэлхэу шуагъэ зыпылъхэу бэмэ

агъэфедэхэрэр афэгъэзэгъэнхэм ифитыныгъэ шылэ хьуным лъапсэ мыхэр фэхьух:

1) Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет Адыгэ Республикэм изаконодательствэ кызырэдильтэтерэм тетэу ышлыгъэ унашъоу мыхэр кьэзгъэ-лъагъохэрэр:

а) аукционым фэхьугъэ клэуххэмкълэ пстэуми зэлъашлэхэу шуагъэ зыпылъхэу чычлэгъым члэлхэр зыдэшылэхэр зэгъэшлэгъэнхэмкълэ ыкли кычлэхыгъэнхэмкълэ е пстэуми зэлъашлэу шуагъэ зыпылъхэр кызышчы-члэлхынхэ плъэкълыштхэ чычлэгъ чыплэхэр геологи-ем ыльэныкълэ зэгъэшлэгъэнхэмкълэ, ахэр зыдэшылэхэр кьэгъотыгъэнхэмкълэ ыкли кычлэхыгъэнхэмкълэ е чыплэ мэхъанэ зилэ чыгъу лахьхэу шуагъэ зыпылъхэр зычлэлхэр кыхэгъэщыгъэнхэмкълэ фытыныгъэхэр ятыгъэнхэм ехьылагъэр;

б) чыплэ мэхъанэ зилэ чыгъу лахьхэу шуагъэ зыпылъхэр зычлэлхэр гъэфедэгъэнхэм фэшл чыплэ мэхъанэ зилэ чычлэгъ псэуалъэхэу шуагъэ зыпылъхэр чычлэгъым кычлэхыгъэнхэм фэмыгъэзэгъэштхэр шыгъэнхэмкълэ ыкли гъэфедэгъэнхэмкълэ фытыныгъэхэр ятыгъэнхэм ехьылагъэр;

в) пстэуми зэлъашлэхэу шуагъэ зыпылъхэу чычлэгъым члэлхэр кызышчычлэлхынхэ плъэкълышт чыгъу лахьхэр пстэуми зэлъашлэхэу чычлэгъым члэлхэр зыдэшылэ чыплэхэр зэгъэшлэгъэнхэм ыкли ахэр кычлэхыгъэнхэм афэшл а чыплэхэр геологием ыльэ-ныкълэ зэгъэшлэгъэнхэм фэгъэхьыгъэ лофшлэнхэр зэшлозыхыгъэхэм къралыгъо контрактным кызырэдильтэтерэм тетэу фытыныгъэхэр ятыгъэнхэм ехьылагъэр;

г) пстэуми зэлъашлэхэу шуагъэ зыпылъхэр зычлэлхэ чыгъу лахьхэр плэлъэ клэклым (зы ильэсым фэдиз) гъэфедэгъэнхэмкълэ юридическэ лицом (операторым) пстэуми зэлъашлэу шуагъэ зыпылъхэр зычлэлхэ чыгъу лахьым лофшлэнхэр шыгъэ-цкълэгъэнхэм фэшл фытыныгъэу илагъэхэр иплалъэм кышпэу лахьжыгъэхэ зыхьукълэ, фэшъхьаф фытыныгъэхэр етыгъэнхэм ехьылагъэр;

2) мы Шыклэхэм ялытыгъэу Урысые Федерацием и Правительствэ 2006-рэ ильэсым тыгъэгъазэм и 30-м ышлыгъэ унашъоу «Псы объектър гъэфедэгъэным ехьыллэгъэ унашъор зэрагъэхьазы-рырэ ыкли зэраштэрэ шыклэм ехьылагъ» зыфилоу N 844-р зытетым, пстэуми зэлъашлэу чычлэгъым члэлхэр кычлэхыгъэнхэм ехьылагъэу уполномоченнэ органым ышлыгъэ унашъом кызырэдильтэтерэм тетэу лофшлэн зэфэшъхьафхэу псы объектхэм ачлэхэр ыкли янэпкьхэр фэшъхьафэу гъэпсыгъэнхэм фэгъэхьыгъэм кызырэдильтэтерэм тетэу аштагъэр.

2. Пстэуми зэлъашлэу шуагъэ зыпылъхэу чычлэгъым члэлхэр кызышчычлэлхынхэ альэкълышт чыгъу лахьхэр гъэфедэгъэнхэмкълэ фытыныгъэу ялэхэр Урысые Федерацием и Законэу «Чычлэгъым члэлхэм яхьылагъ» зыфиорэм ия 20-рэ статья кызырэдильтэтерэм тетэу зэпагъэух.

3. Чыгъу лахьхэр зиунаехэм, чыгъу лахьхэр зыгъэфедэхэрэм, ахэр зыфэгъэзагъэхэм ыкли бэджэндэу зыштэхэрэм фытыныгъэ ял ежъхэм яшлоигъоныгъэкълэ чыгъу лахьхэм ягъунапкьэхэм ашъхьэдэмыкълыхэу, бэмэ зэлъашлэхэу шуагъэ зыпылъхэу чычлэгъым кычлэхыгъэхэу къралыгъо балансым хэмьтхэр кьэ-

Шуагъэ зыпылъхэу чычлэгъым пстэуми зэлъашлэхэу члэлъхэр кычлэхыгъэнхэм фэгъэхьыгъэ юфтхьабзэхэр зэшлохыгъэнхэм, чыплэ мэхьанэ зилэу чычлэгъым члэлъхэр кычлэхыгъэнхэм, джащ фэдэу чыплэ мэхьанэ зилэ чычлэгъ псэуалъэхэр шыгъэнхэм афэшл чычлэгъыр зэрагъэфедэрэ Шыклэхэр

гъэон юфхэр зыпылъ юфтхьабзэхэр зэрамыхьэхэу агъэфедэнхэм ыкӀи метритфым нэс икууагъэу ежъхэм агъэфедэным фэшл чычлэгъ псэуалъэхэр шыгъэнхэм, джащ фэдэу апэрэ чыгу къатэу псыр зыхэтым цыфхэм агъэфедэрэ псынэхэр ыкӀи скважинэхэр шышыгъэнхэм ыкӀи гъэфедэгъэнхэм афэгъэхьыгъэ юфшлэнхэр уполномоченнэ органым игъо ыльэгъугъэ шыклэхэм атетэу зэшлуахынхэм яфитыныгъэ яӀ.

4. Геологие уплэкӀунхэм ыкӀи нэмыкӀ юфтхьабзэхэм язэшлохын чыгу Ӏахьхэм ащыгъэцэкӀэгъэным фэгъэхьыгъэ фитыныгъэр чыгу законодательствэм кыдылтыгъэрэ шыклэхэм атетэу аратых.

5. Чыгу Ӏахьхэу шуагъэ зыпылъхэр кызыщычӀахынхэ алъэкӀыштхэм ягъэфедэнкӀэ фитыныгъэ аукцион зэхамыщэу е мы Шыклэхэм я V-рэ ыкӀи VI-рэ Ӏахьхэм атэгъэпсыкӀыгъэу араты.

III. Шуагъэ зыпылъхэр зычлэлъхэ чыгу Ӏахьхэр гъэфедэгъэнхэмкӀэ лицензиер ыкӀи ащ фэдэ чыгу Ӏахьхэр зэрагъэфедэнхэ алъэкӀыштхэ уахьтэхэр

1. Лицензиер ар зыем гъунэкпкъ гъэнфагъэхэм атетэу гухэлъэу ышыгъэм шъхьадэмыкӀэу уахьтэу агъэнфагъэм кыкӀоцӀ ыпӀкӀэ зэзэгъыныгъэу зэдашыгъэхэм ашъхьадэмыкӀэу а чыгу Ӏахьхэр зыем ыгъэфедэным фэгъэхьыгъэ документ.

2. Лицензиер ыкӀи ащ хэпхын умылӀэкӀышт Ӏахьхэм къагъэлъэгъонхэ фаехэр:

1) лицензиер кызыратыгъэу чыгу Ӏахьхэр зыгъэфедэрэ ыкӀи органхэу лицензиер къазытыгъэхэм, джащ фэдэу лицензиер ятыгъэным лъапсэ фэхьугъэхэм афэгъэхьыгъэ къэбархэр;

2) шуагъэ зыпылъхэр зычлэлъхэ чыгу Ӏахьхэр гъэфедэгъэнхэм фэгъэхьыгъэ юфшлэнхэу гухэлъ гъэнфагъэ зилэхэм яхьыллэгъэ къэбархэр;

3) агъэфедэнэу аратырэ чыгу Ӏахьхэм гъунапкъэу илэхэр тэрэзэу гъэнфэгъэнхэр;

4) шуагъэ зыпылъхэу чычлэгъым члэлъхэр гъэфедэгъэнхэм фэгъэхьыгъэ юфшлэнхэр зэшлохыгъэнхэм фэшл чыгу Ӏахьхэм е ащ иакваторие ягъунапкъэхэр гъэнфэгъэнхэр;

5) лицензиер зэрагъэфедэшт уахьтэр ыкӀи юфшлэнхэр зыщырагъэжъэштхэ уахьтэр (техническэ проект кӀуачӀэм лъыкӀэхьэгъэныр, къэралыгъо экспертизэм фэшл геологическэ къэбархэр алӀкӀэгъэхьэгъэнхэр);

6) шуагъэ зыпылъхэр зычлэлъхэ чыгу Ӏахьхэр, акваториехэр агъэфедэхэ зыхьукӀэ атын фаехэм яхьыллэгъэ условиехэр зыфэдэхэр;

7) минеральнэ сырьер зыфэдиэу кычӀахынхэ фитхэр, минеральнэ сырьёу кычӀахыгъэм пае унаеу ар зэрэщытым фэгъэхьыгъэ фитыныгъэ ятыгъэныр уполномоченнэ органым ишлэ хэлъхэу гъэпсыгъэнхэр;

8) шуагъэ зыпылъхэр зычлэлъхэ чыгу Ӏахьхэр агъэфедэхэ зыхьукӀэ геологическэ къэбарэу къалӀкӀахьхэрэмкӀэ фитыныгъэу ялэхэм афэгъэхьыгъэ зэзэгъыныгъэр;

9) чычлэгъыр ыкӀи тыкӀэзыуцухьэрэ дунаир къэухьумэгъэнхэмкӀэ, юфшлэнхэр щынэгъончъэу зэшлохыгъэнхэмкӀэ законодательствэм ыкӀи стандартхэм (шапхьэхэм, правилэхэм) къыдалтыгъэхэрэр зэкӀэ гъэцэкӀэгъэнхэр;

10) къушъхьэ чыплэхэу шуагъэ зыпылъхэр кызычӀахьхэрэм а юфшлэныр ащызэпыгъэугъэным е ахэр консервацие шыгъэнхэм афэгъэхьыгъэ проектхэр зэрагъэхьазырхэрэ шыклэр ыкӀи уахьтэу зыщагъэхьазырхэрэр.

3. Шуагъэ зыпылъхэр зычлэлъхэ чыгу Ӏахьхэр гъэфедэгъэнхэмкӀэ лицензиер ахэр гъэфедэгъэнхэмкӀэ зэзэгъыныгъэ шыклэм тетэу рахьухьэхэрэр зыфэдэхэр къегъэлъагъох, джащ фэдэу Урысые Федерацием и Законэу «Чычлэгъым члэлъхэм яхьыллагъ» зыфиорэм пэшлуемыкӀорэ юфгыгъохэр зэрэгъэпсыгъэнхэ фаехэр къегъэнафэх.

4. Шуагъэ зыпылъхэр зычлэлъхэ чыгу Ӏахьхэр зэрэгъэфедэгъэнхэ фэе шыклэхэу лицензиер кыдылтыгъэхэрэм лицензиер кыгъэнэфэрэ уахьтэм

кыкӀоцӀ кӀуачӀэ ялэу къэнэжъых е зэкӀэ уахьтэу ащ кыдылтыгъэхэр тетэу ахэр зэшлуахых. А условиехэм зэхьокӀыныгъэхэр афашӀынхэ залъэкӀыштхэ закӀор шуагъэ зыпылъхэр зычлэлъхэ чыгу Ӏахьхэр зыгъэфедэрэм ыкӀи лицензиер къазытырэ органым федеральнэ законодательствэу ыкӀи Адыгэ Республикэм изаконодательствэу цылэхэм къагъэлъагъохэрэр загъэцакӀэхэкӀэ ары.

5. Шуагъэ зыпылъхэр зычлэлъхэ чыгу Ӏахьхэр зэрагъэфедэн алъэкӀышт уахьтэм хагъэхьон залъэкӀыштыр пстэуми зэлъашлэхэу шуагъэ зыпылъхэр зычлэлъхэ чыплэхэм ялгыхьун зауыхкӀэ ыкӀи ахэм уасэу ялэр загъэнафӀкӀэ ары нылӀп.

6. Лицензиер зэрагъэфедэн алъэкӀышт уахьтэм икӀэлъытэн ар къэралыгъо регистрацие зашӀыгъэ мафэм щырагъажьэ.

IV. Лицензиер зэрагъэпсыхэрэ, къэралыгъо регистрацие зэрашӀыхэрэ ыкӀи зэраратыхэрэ шыклэхэр

1. Чычлэгъыр геологием ыльэныкӀокӀэ зыфэдэр зэгъэшлэгъэным (лъыхьон ыкӀи лъыхьон-осэ гъэнэфэн юфшлэнхэр), бэмэ зэлъашӀэу чычлэгъым шуагъэ къэзытэу члэлъхэр къэгъотыгъэнхэм ыкӀи кычлэхыгъэнхэм, шуагъэ зыпылъхэу чычлэгъым члэлъхэр кычлэхыгъэнхэм фэмыгъэхьыгъэ чычлэгъ псэуалъэхэр шыгъэнхэм ыкӀи гъэфедэгъэнхэм, чыплэ мэхьанэ зилэ чычлэгъхэм шуагъэ къэзытэу ачлэлъхэр къа-члэхыгъэнхэм ямыхьыллэгъэ чычлэгъ псэуалъэхэр ащышыгъэнхэм ыкӀи ащыгъэфедэгъэнхэм афэшл фитыныгъэхэр язытыхэрэ лицензиер кызылӀагъэхьанхэм фэшл лъэлу тхылгыр, мы Шыклэхэм ягуадзэу N 1-м кызырэдильгытэрэм тетэу гъэхьазырыгъэ документхэр (мыщ ыужкӀэ документ купыр) лъэлу тхылгыр зытхырэм чычлэгъ Ӏахьхэр гъэфедэгъэнхэм ифитыныгъэ кыратыным лъапсэ фэхьурэр гъэнфэгъэным пае уполномоченнэ органым ӀэкӀегъахьэх.

2. Лъэлу тхылгыр ыкӀи ащ игъусэ документ купыр мы Шыклэхэм къагъэлъэгъорэ шапхьэхэм атетэу зэрэгъэпсыгъэхэр зиуплӀэкӀухэрэ нэуж уполномоченнэ органым ештӀх. Ащ фэдэ шапхьэхэм ахэр адимыштӀхэ зыхьукӀэ, лъэлу тхылгыр аштэрӀп.

3. Лъэлу тхылгыр ыкӀи ащ игъусэ документ купэу аштагъэхэм къащилохэрэм ятэрэзыныгъэ ыкӀи ахэр мы Шыклэхэм законодательствэм кызырэгъэлъагъорэм тетэу зрадиштэрэр ауплӀэкӀух. Лъэлу тхылгыр ыкӀи ащ игъусэ документ купым зыщахӀплъэхэрэ ыкӀи зыщауплӀэкӀухэрэ уахьтэр ахэр кызыщырахьыллагъэхэм щегъэжъагъэу зы мазэм къехьу хьуцтӀп.

4. Уполномоченнэ органым лъэлу тхылгыр ымыштэным лъапсэ фэхьун ыльэкӀыштхэр:

1) лицензиер кыратыным фэгъэхьыгъэ лъэлу тхылгыр федеральнэ законодательствэм ыкӀи мы Шыклэхэм къыдалтыгъэхэрэр щыукъуагъэхэ зыхьукӀэ;

2) лъэлу тхылгыр къэзытхырэм ежъ фэгъэхьыгъэ къэбар мытэрэзхэр кызыхитхэхэкӀэ;

3) лъэлу тхылгыр къэзытхыгъэм юфшлэнхэр шуагъэ къатэу ыкӀи щынэгъончъагъэ ялэу зэхэцэгъэнхэм фэшл ищыкӀэгъэ специалист ӀепӀасэхэр, финанс ыкӀи техническэ амалхэр зэрилэхэр е илэнхэу зэрэщытыр къэзыушыхьатырэ тхыгъэхэр кыримыхьыллагъэхэ е кырихьыллэнхэ ымылӀэкӀыхэ зыхьукӀэ;

4) лъэлу тхылгыр къэзытхырэм чычлэгъ байныгъэхэр гъэфедэгъэнхэмкӀэ фитыныгъэхэр ратыхэ зыхьукӀэ, антимонопольнэ законодательствэр замыгъэцакӀэкӀэ;

5) чычлэгъ Ӏахьхэр гъэфедэгъэнхэм ифитыныгъэ къэзытырэ лицензиер ыпӀкӀэ къаӀихыгъагъэм лицензионнэ зэзэгъыныгъэу итхэгъагъэхэр лъэлу тхылгыр къэзытхырэм ымыгъэцакӀэхэ зыхьукӀэ.

5. Лъэлу тхылгыр амыштэныр кызыхьэкӀырэр тэрэзэу гъэнфэгъэн фае.

6. Лъэлу тхылгыр ыкӀи документ купыр зэрауплӀэкӀугъэхэм фэхьугъэ кӀэуххэм атетэу уполномоченнэ органым мыщ кыкӀэлъыкӀохэрэр егъэхьазырых:

1) Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашӀо ипроектэу чычлэгъ Ӏахьхэр гъэфедэгъэным фэгъэхьыгъэ фитыныгъэр лъэлу тхылгыр къэзытхыгъэм езытырэр ыкӀи лицензиер ратыным ифитыныгъэ зэрилэр кызыщыгъэлъэгъуагъэхэр;

2) къэбар жьугъэр зэралъагъэлъэсрэ амалхэу Адыгэ Республикэм ишӀпхьэ правовой актхэр официалнэу кызыщыхаутыхэрэм чыгу Ӏахьхэу кызыкӀэлъэлурэм фэгъэхьыгъэ аукцион зэрэзэхашӀэрэм ехьыллэгъэ мэ-къэгъэлур кыгъэхьэгъэныр.

7. Ащ фэдэ мэкъэгъэлум кыщагъэлъагъохэрэр:

1) уполномоченнэ органэу лъэлу тхылгыр зыфарагъэхьышттым ыцӀ ыкӀи ар зыдэщылэ чыплэр;

2) чычлэгъ Ӏахьхэр ыгъэфедэным ифитыныгъэ кыратыным фэшл лъэлу тхылъ зыфатхырэр зыдэщылэ чыплэр ыкӀи ар къэтхыхьэгъэныр;

3) чычлэгъ Ӏахьхэр гъэфедэгъэным ифитыныгъэ кыратыным фэшл мэфэ 30-м кышымыкӀэу лъэлу тхылгыр ытхыным ифитыныгъэ ятыгъэныр.

8. Геологическэ къэбархэм япакет зыгъэхьазырырэр уполномоченнэ органыр ары.

9. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет ыгъэнэфэгъэ комиссиеу аукционым изэхэщэн фэгъэзагъэм агъэхьазырыгъэ документацием щыхӀплъэх ыкӀи игъоу щалъэгъу.

10. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет аукционыр зэрэзэхэцэгъэшт шыклэр рехьухьэ.

11. Аукционэу шылагъэм фэхьугъэ кӀэуххэм кы-зэрагъэлъагъорэм тетэу аукционым фэгъэзэгъэ комис-сием теклоныгъэ къыдзыхьыгъэр егъэнафэ, ащ зэхигъэуцорэ протоколыр документ купыр игъусэу уполномоченнэ органым ӀэкӀегъахьэ чыгу Ӏахьхэр гъэфедэгъэнхэм ифитыныгъэ къазытырэ лицензиер гъэхьазырыгъэным ыкӀи ар теклоныгъэ къыдзыхьыгъэм ӀэкӀегъэхьэгъэным афэшл.

12. Лицензиер къазытырэ органым аукционым фэгъэзэгъэ комиссием ипротокол кызыщыӀэкӀэхьэгъэ уахьтэм щегъэжъагъэу мэфэ 30-м кыкӀоцӀ чыгу Ӏахьхэр гъэфедэгъэнхэмкӀэ лицензиер регистрацие ешӀы ыкӀи аукционым теклоныгъэ кышыдзыхьыгъэм реты.

13. Чыгу Ӏахьхэр гъэфедэгъэнхэм ифитыныгъэ къэзытырэ унашӀор заштэрэ нэуж къушъхьэ чыплэу аратыщтыр зыфэдэр кыхахы.

14. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет аукционыр зэхамыщэу чыгу Ӏахьхэр гъэфедэгъэным ифитыныгъэ ятыгъэным ехьыллэгъэ унашӀор ышыгъэ зыхьукӀэ, уполномоченнэ органым мазэм кыкӀоцӀ лицензиер къаӀызыхьынэу пылтым чычлэгъ Ӏахьхэр гъэфедэгъэным ифитыныгъэ кызырэрэратыгъэм фэшл чычлэгъым члэлъхэр кычлэхьыгъэхэр организацием илъэс проект кӀуачӀэу илэм телытагъэу шуагъэ зыпылъхэр чычлэгъым кызырэрчӀихьхэрэм фэшл хьакулаухьэу тыралъхьэрэм ипроцентипшӀ ытын фае.

15. Лицензиер зыщагъэхьазырырэ уахьтэм лицензиер язытырэ органым лицензиер хэпхын умылӀэкӀышт Ӏахьхэу щыт лицензионнэ зэзэгъыныгъэу чыгу Ӏахьхэр гъэфедэгъэнымкӀэ ышӀэн фаер къегъэлъагъох.

16. Лицензиер къэралыгъо регистрацием кыхегъэубытэгъэн фае, ар зыгъэцакӀэрэр лицензиер язытырэ органыр ары.

17. Къэралыгъо регистрацием кыхьырамыгъэубы-тэгъэ лицензиерэм кӀуачӀэ ялӀп.

18. Лицензиер къэралыгъо регистрацием кыхегъэубытэгъэнхэр уполномоченнэ органым мыщ кыкӀэлъыкӀорэ шыклэм тетэу зэшлуехы:

1) къэралыгъо регистрацие ашӀыным пае лицензиерм изкэспляриш, ащ игъусэ документ купыр рихьыллэнхэ фае;

2) уполномоченнэ органым зэшлуихын фаехэр:

а) лицензиер къэралыгъо регистрацие зэрашӀыгъэм иномерэу Ӏахьхэр хьурэр фегъэнафэ;

— сериёу хьарыфищэу МАЙ хьурэр — Адыгэ Республикэм иаббревиатур;

— лицензиер иномерэу пчъэгъитф хьоу 80001-м кышыгъэу 99999-м нэсырэр;

Шуагъэ зыпылъхэу чычлэгъым пстэуми зэльашлэхэу члэлъхэр кычлэхыгъэнхэм фэгъэхыгъэ юфтхьабзэхэр зэшлохыгъэнхэм, чыплэ мэхъанэ зилэу чычлэгъым члэлъхэр кычлэхыгъэнхэм, джащ фэдэу чыплэ мэхъанэ зилэу чычлэгъ псэуалъэхэр шыгъэнхэм афэшл чычлэгъыр зэрагъэфедэрэ Шыклэхэр

— лицензием итеплъэ хьарыфитлуклэ гъэнэфэгъэ: апэрэ хьарыфым чычлэгъым шуагъэ зыпылъхэу кычлэхыгъэнхэм зыфэдэр кыгъэлъагъо: Т — шуагъэ зыпылъхэу чычлэгъым кычлэхыгъэнхэм пытэхэр, ахэм пстэуми зэльашлэхэрэр зэрахэтэу; П — фэшхьаф лицензиэхэр (чычлэгъ псэуалъэхэр, гъочлэгъхэр);

ятлонэрэ хьарыфым юфшлэнхэр зыфэдэхэр кыгъэлъагъо: Э — юф зычашлэхэрэр; Г — шуагъэ кызытэу чычлэгъым члэлъхэр кычлэхыгъэнхэм ямыхьыллэгъэ гухэлъхэм апае чычлэгъыр гъэфедэгъэнхэр (ахэм промышленнэ, мэкъумэщ объектхэр ащышылъгъэнхэм, коммуникация ыккы псэолъэ зэфэшхьафхэр ащыгъэпсыгъэнхэм афэшл);

б) уполномоченнэ органым зэригъэнэфэгъэ шыклэм тетэу Адыгэ Республикэм кыгъэгъунэрэ чыплэм шуагъэ зыпылъхэр зычлэлъхэу чычлэгъыр шыгъэфедэгъэнхэм ифитыныгъэ кызытырэ лицензиэхэм кыралыгъо регистрацием и Реестрэ лицензием кыдылгытэхэрэр ахегъахьхэ;

в) лицензием ибланк специальнэ штамп шыклэ зилэу ар регистрацие зэрашылъгъэм ехьыллагъэр тыредзэ, ащ мы Шыклэхэм ягуадзэу N 2-м кыгъэнэфэрэ шапхэм тетэу уполномоченнэ органым иллыккы лэтхэжы.

19. Лицензия кыаызыхыщтым илэлэу тхылъ ыккы ащ игъусэ документхэм, лицензиэхэр кызытыхэрэ органым иактхэу лицензиер ятыгъэным, лицензия кырамытыным, лицензием кыдылгытэхэрэр укыуагъэ зэрэхъугъэхэм фэшл лицензиер зэратыгъэм и юфшлэнхэр административнэ гъэпсыклэм тетэу зыпыгъэуэгъэнхэм ыккы лицензием кыуачлэ имылэжъэу зыщыхурэм е ар лъагъэклогъэнэу зыщыхурхэрэм лицензиер зэригъэр кызыушыхьатырэ документым изы экземпляр, лицензиер зэратыгъэм и юфшлэн зэрэзыхыщэрэ лицензия язытыгъэ органым зэриушлэжлукъгъэм фэгъэхыгъэ актхэм якопиэхэр, нэмыккы документхэр уполномоченнэ органым ыгъэнэфэгъэ шапхэхэм атетэу кыаухъумэнхэ фэе.

20. Къэралыгъо регистрацием кызыхырагъэубытэрэ нэуж лицензием иапэрэ экземпляр чычлэгъэ лыхьыр зыгъэфедэрэм раты, ятлонэрэ экземпляр чыплэ геологическэ фондым фэгъэхьы, ящэнэрэ экземпляр уполномоченнэ органым кыфэнэ.

21. Шэпхэ гъэнэфэгъэм тетэу шуагъэ зыпылъхэр зычлэлъ чыгу лыхьыр гъэфедэгъэнхэм ифитыныгъэ фэшхьафэу агъэпсыжыны фэеу зыхьуклэ, лицензиер икларылэу регистрацие ашылъжыныш, номерыккы тырадзэн фэе.

22. Икларылэу агъэпсыжыныгъэ лицензиэхэр чычлэгъэ лыхьыр зыгъэфедэхэрэм зэратыжхэрэр лицензиу ыпэккы ыгъэфедэщтыгъэм иапэрэ экземпляр уполномоченнэ органым кызылэккыгъэхьажыккы ары.

23. Чычлэгъэ лыхьыр гъэфедэгъэнхэм ифитыныгъэ кызытырэ лицензиер зыгорэккы агъэклогыгъэ зыхьуклэ, лицензиу клогыгъэр зыгъэм лъэлэу тхылъэу кыгъхьэрэр ялэубытыплэу лицензионнэ документхэм якопиэхэр лъапсэ фэхъухэзэ, ащ идубликатэу лицензия номеры ыккы ыпэккы илэгъэ лицензиер зыфэдэр кызыцагъэнагъэхэр кыратыжыккы.

24. Чыгу лыхьыр гъэфедэгъэнхэм илэлэу агъэнэфэгъэр лъыгъэклогъэнхэм ехьыллэгъэ лъэлэу тхылъэу документ купыр зыгъусэр лицензиер зэрагъэнэфэгъэ уахътэр иккыным ыпэккы мээи 3-м нахь мымаккыу щылэу уполномоченнэ органым лэклагъахьэ.

V. Аукцион зэхамыщэу шуагъэ зыпылъхэу чычлэгъым члэлъхэр гъэфедэгъэнхэм фэгъэхьыгъэ фитыныгъэр кыазэраратырэр

1. Аукцион зэхамыщэу шуагъэ зыпылъхэу чычлэгъым члэлъхэр гъэфедэгъэнхэм фэгъэхьыгъэ фитыныгъэр кыазэраратын алъэккыщтырэр:

1) Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет пстэумэ зэльашлэу чычлэгъым шуагъэ кызытэу члэлъхэр кычлэхыгъэнхэм ифитыныгъэ ятыгъэным ехьыллэгъэ унашъоу ышылъгъэр ылапсэу а чыгу лыхьыр аукционым мыщ кыккыллыккы юфтхьабзэхэр гъэцэккыгъэнхэмккы зыхамыгъэуцорэр:

а) пстэумэ зэльашлэу чычлэгъым шуагъэ кызытэу члэлъхэр зыфэдэхэр зэгъэшлэгъэнхэр ыккы ахэр кычлэхыгъэнхэр, ащ фэдэ чычлэгъэ лыхьыр геологию ылапсэу зэгъэшлэгъэнхэм фэгъэхьыгъэ юфшлэнхэр зэшлохыгъэнхэм шуагъэ зыпылъ чычлэгъэ лыхьыр зыгъэфедэхэрэм ахэр кызылэуихыгъэхэу загъэнафэккы, кыралыгъо контрактным кызырэдилыгъэрэм тетэу зыгуагъу кытшылъгъэ юфшлэнхэр зэшлохыгъэнхэ зыхьуккы аукционым ахэр хэмыгъэлэжъэгъэнхэр;

б) шуагъэ зыпылъхэу чычлэгъым члэлъхэр кычлэхыгъэнхэм фэшл чыплэ мэхъанэ зилэу псэуалъэхэр шыгъэнхэр ыккы гъэфедэгъэнхэр;

в) шуагъэ зыпылъхэу чычлэгъым члэлъхэу пстэуми зэльашлэхэрэр чыгу лыхьыр зыунаехэм кычлэхыгъэнхэ зыхьуккы;

2) чыгу лыхьыр гъэфедэгъэнхэм ифитыныгъэ фэгъэхьыгъэ унашъоу уполномоченнэ органым ышылъгъэр мыщ кыккыллыккы зэрашылъгъэм лъапсэ афэхъу:

а) псы объектхэм юфшлэнхэр зэрашылъгъэм даклоу, пстэуми зэльашлэу чычлэгъым шуагъэ зыпылъхэу члэлъхэр кычлэхыгъэнхэм;

б) хэушхьафкыгъэ псы объектхэр гъэпсыгъэнхэм.

2. Псы объектхэм юфшлэнхэр ащызэшлохыгъэ е псы объект шхьафхэр агъэпсыхэ зыхьуккы, шуагъэ зыпылъхэу бэмэ зэльашлэу чычлэгъым члэлъхэр ащ даклоу зыгорэккы кычлэхьэу зауэблэккы, ащ фэдэ чыгу лыхьыр зыгъэфедэхэрэм фитыныгъэу илэхэр кызыгъэлэжъоухэр лицензиэхэр зыфаратхэрэр кыралыгъо балансым хэмытхэу псыхьуачлэхэм ачлэлъхэу чыплэ мэхъанэ зилэхэр ыккы псы объектхэр ашылъхэ зыхьуккы шуагъэ зыпылъхэу бэмэ зэльашлэхэу кычлэхыгъэнхэр арых.

3. Псы объектхэм псэуалъэхэр ащашылъхэ, ахэм ачлэ нахь куу ашылъ, кыгъэзон юфтхьабзэхэр ащызэрахьэхэ ыккы нэмыккы юфшлэнхэр ащызэацэккы зыхьуккы, джащ фэдэу псы объектхэрэр агъэпсыхэ зыхьуккы бэмэ зэльашлэхэу чычлэгъым члэлъхэр кычлэхыгъэнхэм фэшл чыгу лыхьыр зыфаратхэрэр геометризованнэ блокхэу тэрэзэу кытхыгъэхэр ыккы мыкуоу псычлэм члэлъхэр кызыщыгъэлъэгъуагъэхэр агъэпсыхэм пай.

4. Пстэумэ зэльашлэу чычлэгъым члэлъхэр псы объектхэм аубытырэ чыплэхэм кыащылъхыгъэ зыхьуккы, ащккы фитыныгъэу ялэм лъапсэ фэхъухэрэр чычлэгъым члэлъхэр гъэфедэгъэнхэм ифитыныгъэ кызытырэ лицензиер, псы объектхэр гъэфедэгъэнхэм фэгъэхьыгъэ зэзэгъэныгъэу зэдашылъгъэр ыккы псы объектхэр гъэфедэгъэнхэм фэшл зэраратыгъэм ехьыллэгъэ унашъор арых.

5. Чычлэгъэ лыхьыр гъэфедэгъэнхэм ифитыныгъэ кызыушыхьатырэ лицензиер араты зыхьуккы, ащ кыгуагъу агъэнэфэгъэ чыгу лыхьым ыккы акваториэхэм ягъэфедэн ифитыныгъэ араты.

6. Псы объектхэм юфшлэнхэр ащызэшлохыгъэ е псы объект хэушхьафкыгъэхэр агъэпсыхэ зыхьуккы, пстэуми зэльашлэу чычлэгъым члэлъхэр ащ даклоу кычлэхыгъэнхэ зыхьуккы, а чыгу лыхьыр гъэфедэгъэнхэм фэгъэхьыгъэ лицензиэхэр аукцион шыклэ хэмытэу юридическэ ыккы физическэ лицэхэм аратых.

7. Псы объектхэм юфшлэнхэр ащызэшлохыгъэ е псы объект хэушхьафкыгъэхэр агъэпсыхэ зыхьуккы, пстэуми зэльашлэу чычлэгъым члэлъхэр ащ даклоу кычлэхыгъэнхэ зыхьуккы, а чыгу лыхьыр гъэфедэгъэнхэм фэгъэхьыгъэ лицензиэхэр кыратыгъэм ккыдаохэрэм мы Шыклэхэм ягуадзэу N 1-м ипунктэу 1-м кызырэдилыгъэрэм тетэу лицензиер кызытырэ органым лъэлэу тхылъыр ыккы мыщ кыккыллыккы документхэр лэклигъэхьанхэ фэе:

1) учредительнэ документхэм якопиэхэр (зыгорэккы копиэхэр нотариусым кымыгъэшпыпкыагъэхэ зыхьуккы, ежъ документхэр ехьыллэгъэнхэ фэе);

2) индивидуальнэ предпринимателэу зэрэщытмккы гражданын кыралыгъо регистрацие зэрашылъгъэм ехьыллэгъэ свидетельствэм икопии (зыгорэккы копиэхэр нотариусым кымыгъэшпыпкыагъэхэ зыхьуккы, ежъ документхэр ехьыллэгъэнхэ фэе);

хэр нотариусым кымыгъэшпыпкыагъэхэ зыхьуккы, ежъ документхэр ехьыллэгъэнхэ фэе);

3) хьакъулахьхэр зытыхэрэм яидентификационнэ номер зытедзэгъэ свидетельствэу хьакъулахь органым иучет зэрэагъэуцуагъэм ехьыллагъэм икопии (зыгорэккы копиэхэр нотариусым кымыгъэшпыпкыагъэхэ зыхьуккы, ежъ документхэр ехьыллэгъэнхэ фэе);

4) организационнэ игъэцэккы органэу лъэлэу тхылъыр кызытхьэрэм кыгъэлъагъорэр зыфэгъэзэгъэ уполномоченнэ органым иунашъу (зыгорэккы копиэхэр нотариусым кымыгъэшпыпкыагъэхэ зыхьуккы, ежъ документхэр ехьыллэгъэнхэ фэе) е агъэнэфэгъэ шыклэм тетэу гъэпсыгъэу доверенностыр;

5) юридическэ лицэхэр кызыхиубытэхэрэ Къэралыгъо реестрэ зыккы кыхэтхыкыгъэр;

6) лъэлэу тхылъыр кызытхыгъэр зыхэхьэрэ акционерхэм яреестрэ кыхэтхыкыгъэр (акционер обществэхэм апае);

7) псычлэм члэлъхэр кычлэхыгъэнхэм е хэушхьафкыгъэ псы объектхэр гъэпсыгъэнхэм афэгъэхьыгъэ юфшлэнхэр зэшлохыгъэнхэм лъапсэ фэхъухэрэ материалхэр;

8) мы лыхьым ия 3-рэ пункт кызырэдилыгъэрэм тетэу лицензиэхэр зыфаратхэрэ чыплэхэм ягуаунапкыэхэр гъэнэфэгъэнхэр;

9) чыгу лыхьыр зэрагъэнафэрэм фэгъэхьыгъэ материалхэр (чыгу лыхьыр зэраратырэм ехьыллэгъэ унашъор, бэджэндэу зэраратырэм фэгъэхьыгъэ зэзэгъыныгъэр ыккы нэмыккыхэр);

10) псычлэгъым члэлъхэр кычлэхыгъэнхэм е хэушхьафкыгъэ псы объектхэр гъэпсыгъэнхэм афэшл юфшлэнхэр зэшлохыгъэнхэм агъэфедэрэ материалхэр кыралыгъо экспертизэ зэрашылъгъэм фэгъэхьыгъэ зэфэхьысыжыр.

8. Лицензиер рабочэ проектым (проект-сметэ документацием, псэолъэшлынымккы календарнэ планым ыккы нэмыккыхэм) кызырэдилыгъэрэм тетэу араты, ау ар илгъэсищым нахьыбэ хьуштэп.

9. Зыгорэккы лицензия кызырэратыгъэм чыгу лыхьыр гъэфедэгъэнхэм ифитыныгъэ ятыгъэным ехьыллэгъэ унашъор заштагъэм кыщегъэжыагъэу мээи 6-м кыккылоцкы агъэнэфэгъэ тынхэм атефэщтыр алэккымыгъэхьагъэ ыккы арэуштэу щытын зэриушлэжыщтыр кызыушыхьатырэ документхэр кырымыхьылагъэхэ зыхьуккы, уполномоченнэ органым илэлэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет чыгу лыхьыр гъэфедэгъэнхэм ифитыныгъэ ятыгъэным ехьыллэгъэ унашъор кыуачлэ имылэжъэу елыгъэ.

VI. Аукционым ккыухэу фэхъугъэхэмккы чыгу лыхьыр гъэфедэгъэнхэм ифитыныгъэ зэраратырэр

1. Чыгу лыхьыр гъэфедэгъэнхэм ифитыныгъэ аукционым ккыухэу фэхъугъэхэмккы аратын алъэккыщтыр.

2. Аукционым ккыухэу фэхъугъэхэмккы чыгу лыхьыр гъэфедэгъэнхэмккы лицензия ятыгъэным (е ямытыгъэным) фэгъэхьыгъэ унашъо аукционым изэхэщэн фэгъэзэгъэ комиссием кызырэрихьыллэрэм тетэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет ешлы.

3. Аукционым щытеккыагъэр кыхьэгъэщыгъэным фэшл анахьэу зырыгуагъэхэрэр чыгу лыхьыр гъэфедэгъэнхэмккы анахьыбэу зэтыгъоу ахьщэ язытыгъэр ары.

4. Аукционым хэлэжъэнхэу агъэнэфэрэ объектхэмккы уполномоченнэ органым зэккы ищыккыгъэ кыэбархэр егъэхьазырых, зэхашъэным ыпэккы аукционыр зыфэдэщтыр егъэнафэ ыккы ар зэрэзэхэщэгъэщт шыклэр игъо елгъэу.

5. Аукционыр зэрэщытмккы фэгъэхьыгъэ мэкъэгъэлур Адыгэ Республикэм кыгъэгъунэрэ чыплэм кыэбар жъугъэм иамалхэу кыщыдагъэккы Адыгэ Республикэм ишэпхэу правовой актхэр официальнойнэу кызыщыхаутхэрэм аукционыр зызэхэщт мафэм ыпэккы официальнойнэу апэрэ мэкъэгъэлур кызыщыхаутыгъэ уахътэм кыщегъэжыагъэу мэфэ 45-м нахь мымаккыу кырагъахьэ.

6. Аукционыр зэрэзэхэщтмккы ехьыллэгъэ мэкъэ-

Шуагъэ зыпылъхэу чычлэгъым пстэуми зэльашлэхэу члэлъхэр кычлэхыгъэнхэм фэгъэхьыгъэ юфтхьабзэхэр зэшлохыгъэнхэм, чыплэ мэхъанэ зилэу чычлэгъым члэлъхэр кычлэхыгъэнхэм, джащ фэдэу чыплэ мэхъанэ зилэ чычлэгъ псэуалъэхэр шыгъэнхэм афэшл чычлэгъыр зэрагъэфедэрэ Шыклэхэр

гъэлур официалнэу кызыщыхауыгъэм ыуж ар зэрэзэхэщэгъэшт шыклэхэр зэблахужьхэ хьуштэп.

7. Аукционыр зыфэдэштэу объект пэпч е зэфэдэ объект купым афэгъэхьыгъэр агъэнафэ ыкли чыгу лахьхэм ягъэфедэн фэгъэхьыгъэу агъэнэфагъэхэм ар ахагъахьэ.

VII. Чыгу лахьхэм ягъэфедэн ифитыныгъэ фэшъхьафхэм зэраратыхэрэр ыкли чыгу лахьхэр гъэфедэгъэнхэмкIэ лицензиэхэр икIэрыкIэу зэрагъэпсыжьхэрэр

Чыгу лахьхэм ягъэфедэн ифитыныгъэ фэшъхьафхэм зэраратыхэрэр ыкли чыгу лахьхэр гъэфедэгъэнхэмкIэ лицензиэхэр икIэрыкIэу зэрагъэпсыжьхэрэр, лицензием пылъ шапхьэхэр зэрэзэблахьухэрэр, чычлэгъ лахьхэр гъэфедэгъэнхэмкIэ фитыныгъэу аратыхэрэм ягъэцкIэн зэрэзэпагъэурэр, охътэ гъэнэфагъэкIэ кызырэрэзтырагъэуцорэр е а фитыныгъэхэр нахь макIэ зэрашлэхэрэр, чычлэгъ лахьхэр гъэфедэгъэнхэм ифитыныгъэ ипIальэм кыпэу зэрэзэтырагъэуцорэ шыклэр ыкли чычлэгъ лахьхэм ягъэфедэн пылъ шапхьэхэр заукъохэкIэ лицензием

ешыллэгъэн фаехэр, чычлэгъ лахьхэр гъэфедэгъэнхэмкIэ фитыныгъэхэм ягъэцкIэн зэрэзэпагъэурэ шыклэр ыкли чыгу лахьхэр зыем юридическэ лицом е физическэ лицом фитыныгъэу ялэхэр ыгъэцкIэжыныхэ фимыгъэу зэрэхьурэр, чычлэгъ лахьхэр пIэлъэ гъэнэфагъэм тетэу гъэфедэгъэным ифитыныгъэ зэраратырэ шыклэр, а фитыныгъэм игъэцкIэн ипIальэм кыпэу зэпагъэуцэ зыхьукIэ, джащ фэдэу чычлэгъ лахьхэм ягъэфедэнкIэ фитыныгъэхэм ягъэцкIэн ыкли чычлэгъ лахьхэр зыгъэфедэхэрэм ыпкь кыкIэу лицензиэхэм ягъэфедэн зэпыугъэ зыхьукIэ, федеральнэ законодательствэм тетэу ащ фэдэ юфтхьабзэхэр зэкIэ зэшлуахы.

VIII. Чычлэгъ лахьхэр зэрагъэфедэхэрэмкIэ атыхэрэр

1. Чычлэгъ лахьхэр зыгъэфедэхэрэм федеральнэ законодательствэм ыкли Адыгэ Республикэм изаконодательствэ кыдалыгъэхэрэ хьакъулахьхэр, тын зэфэшъхьафхэр ыкли нэмыкIхэр алахых.

2. Уполномоченнэ органым Адыгэ Республикэм финансхэмкIэ и Министерствэ ишIэ хэлъэу чычлэгъ

лахьхэр зэрагъэфедэхэрэмкIэ зэ тыгъоу атыхэрэр, аукционым зэрэхэлажьхэрэм фэшI аугъойхэрэр ыкли лицензиэхэр кызыраратыхэрэм пае алахьхэрэр, шуагъэ зыпылъэу чычлэгъым члэлъхэр кьэралыгъо экспертизэ шыгъэнхэм фэшI алахьхэрэр зыфэдизхэр рехьухьэх.

3. Пстэумэ зэльашIэу чычлэгъым шуагъэ зыпылъэу кычлэхыхэрэм апае хьакъулахьэу атыштхэмкIэ шапхьэу шылэхэр федеральнэ законодательствэм кьегъэлыагъох.

4. Чычлэгъ лахьхэр гъэфедэгъэнхэмкIэ кьаратырэ лицензием пае атын фаер лицензиэ зыщыратырэм тефэу чыгу лахьхэр зыгъэфедэшттым кылахы ыкли ар Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет рагъахьэ.

5. Чычлэгъыр зыхьхэрэ кьэралыгъо фондым игъэ-Юрышлалэ ифедеральнэ орган методическэ рекомендациэхэу кышIыхэрэм атегъэпсыкIыгъэу лицензиэу аратырэ зэрагъэхьазырырэм, ар зэрагъэпсырэм ыкли регистратии зэрашIырэм атырагъэкIуадэрэмкIэ кыкIызэ атын фэе ахьшэр зыфэдизыр лицензиэхэр язытырэ органым егъэнафэ.

Шуагъэ зыпылъхэу чычлэгъым пстэуми зэльашлэхэу члэлъхэр кычлэхыгъэнхэм фэгъэхьыгъэ юфтхьабзэхэр зэшлохыгъэнхэм, чыплэ мэхъанэ зилэу чычлэгъым члэлъхэр кычлэхыгъэнхэм, джащ фэдэу чыплэ мэхъанэ зилэ чычлэгъ псэуалъэхэр шыгъэнхэм афэшл чычлэгъыр зэрагъэфедэрэ Шыклэхэм ягуадзэу N 1-р

Пстэуми зэльашлэхэу чычлэгъым члэлъхэр кычлэхыхэу гъэпсыгъэнхэм, чыплэ мэхъанэ зилэ чычлэгъ лахьхэр гъэфедэгъэнхэм, джащ фэдэу чыплэ мэхъанэ зилэ псэуалъэхэр чычлэгъым шышIыгъэнхэм афэшл чычлэгъ лахьхэр гъэфедэгъэнхэмкIэ лицензиэхэр кьалыхыгъэнхэм фэшI ищыкIэгъэ документхэр

1. Лицензиер кьаратыным фэшI лъэIу тхылъэу атыхэрэр, ащ кышыгъэлъэгъонхэ фаехэр:

1) лъэIу тхылъыр кьэзытхырэ юфшIэн шъхьалэр зыщызэшIуихырэ чыплэр, финансхэмкIэ ыкли юфшIэнымкIэ игъусэхэм хьызмэт зэфыщытыкIэу адырилэхэр, ахэм ащыщхэу;

а) юридическэ лицэхэм апае — юридическэ лицом ыцI ыкли зэхэцэн-правовой гъэпсыкIэу ащ илэр, ар зыдэщылэ чыплэр;

б) индивидуальнэ предпринимателым пае — ыльэкъуацI, ыцI, ятэ ыцI, кызыщыхьугъэ чыплэр, ежэ зыфэдэр кьэзыушыхьатырэ документыр;

2) пэщэ юфшIлэхэр е лъэIу тхылъыр кьэзытхыгъэхэр ыкли лицензиер кьаратыным фэшI ар кьэзыгъэ-лгъагъорэр кьэзыушыхьатырэ кьэбархэр;

3) чычлэгъ лахьхэр ыгъэфедэным фэшI ищыкIэгъэ юфшIлэхэр зэшлохыгъэнхэмкIэ лъэIу тхылъыр кьэзытхыгъэм финанс амалхэу IэкIэлъхэр;

4) лъэIу тхылъыр кьэзытхыгъэм техническэ ыкли технологическэ амалхэу IэкIэлъхэр зыфэдэхэр, джащ фэдэу подрядчик шыкIэм тетэу юф зышIэнэу кьырагъэблэгъэхэрэ фэшъхьаф организациэхэм яхьыллагъэхэр, ахэм чычлэгъ лахьхэм юфшIлэхэр щызэшлохыгъэнхэм фэшI ищыкIэгъэ технологическэ оборудованиер, специалист IэпIасэхэр зэрялэхэм фэгъэхьыгъэ кьэбархэри зэрахэтхэу;

5) лъэIу тхылъыр кьэзытхыгъэм ащ ыпэкIэ юфшIлэнэу зэшлуихыщтыгъэм ехьыллагъэр, ащ щыщхэу:

а) чычлэгъ лахьхэр ыгъэфедэнхэм ифитыныгъэ кьэзытырэ лицензиэхэу кьыратыгъэхэм яхьыллэгъэ кьэбархэр;

б) чычлэгъ лахьхэр гъэфедэгъэнхэмкIэ зэкIэ шапхьэу шылэхэр лъэIу тхылъыр кьэзытхыгъэм зэригъэ-цакIэхэрэм ехьыллагъэр.

2. Зэхэцэн юфтхьабзэхэм афэгъэхьыгъэ документхэм ыкли юридическэ лицор Кьэралыгъо реестрэу юридическэ лицэхэр зыхатхэхэрэм зэрэхатхагъэр кьэ-

зыгъэшъыпкьэрэ документым якопиехэр (зыгорэкIэ копиехэр нотариусым кьымыгъэшъыпкьагъэхэ зыхьукIэ, ежэ документхэр кьехьыллэгъэнхэр);

3. Гражданиныр унэе предпринимателэу зэрэщытымкIэ кьэралыгъо регистратии зэрашIыгъэм ехьыллэгъэ свидетельствэм икопие (зыгорэкIэ копиехэр нотариусым кьымыгъэшъыпкьагъэхэ зыхьукIэ, ежэ документхэр кьехьыллэгъэнхэр);

4. Хьакъулахьхэр зытыхэрэм идентификационнэ номер кышыгъэлъэгъуагъэу хьакъулэхьэ органым зэрэщатхыгъэм ехьыллэгъэ свидетельствэм икопие (зыгорэкIэ копиехэр нотариусым кьымыгъэшъыпкьагъэхэ зыхьукIэ, ежэ документхэр кьехьыллэгъэнхэр);

5. ЛъэIу тхылъыр кьэзытхыгъэм фэгъэхьыгъэ унашъоу уполномоченнэ органым организацием игъэцкIэкIэ орган зэрагъэнафэрэм ехьыллагъэу ышIыгъэр (зыгорэкIэ копиехэр нотариусым кьымыгъэшъыпкьагъэхэ зыхьукIэ, ежэ документхэр кьехьыллэгъэнхэр) е агъэнэфэгъэ шыкIэм тетэу гъэпсыгъэ доверенностыр;

6. Юридическэ лицэхэм якьэралыгъо реестрэ ЗыкI кьыхэтхыкIыгъэр;

7. ЛъэIу тхылъыр кьэзытхыгъэр зыхьхьхэрэ акционерхэм яреестрэ кьыхэтхыкIыгъэр (акционер обществэхэм апае);

8. ЛъэIу тхылъыр кьатхыным ыпэкIэ кIогъэ илъэсым фэгъэхьыгъэ бухгалтер балансэу лъэIу тхылъыр кьэзытхыгъэм фагъэхьазырыгъэм икопие, ар зэраштагъэм ехьыллэгъэ кьэбарыр хьакъулэхьэ органым кьышигъэлъэгъуагъэу;

9. Чычлэгъ лахьхэр гъэфедэгъэнхэм фэшI ежэ иунэе мылькоу, ащ фэшъхьафхэм кьыхалхьхьгъэ мылькуруи зэрэхэтэу, илэм ехьыллэгъэ документ кьэбархэр (займэр, чыфэхэр ыкли нэмыкIхэр кьызыралыхьхэрэмкIэ зэзгъыныгъэхэр);

10. Хьакъулахьхэр тыгъэнхэмкIэ, джащ фэдэу

чычлэгъ лахьхэр зэригъэфедэхэрэм фэшI ытын фаехэмкIэ лъэIу тхылъыр зытыхэрэм чыфэ зэрэтемылым ехьыллэгъэ справкэу хьакъулэхьэ органхэм кьаратырэ.

11. ЛъэIу тхылъым кьыгуилъхьхэрэ фэшъхьаф кьэбархэу чычлэгъ лахьхэм геологическэ гъэпсыкIэу илэм ыкли чычлэгъ лахьхэр зэригъэфедэштхэ шыкIлэхэу рихъухьхэрэм кьагъэлыагъохэрэм мыщ кьыкIэлъыкIохэрэр ахэтынхэ фае:

1) чычлэгъ лахьхэр гъэфедэгъэнхэм фэгъэхьыгъэ юфшIлэхэр гъэцкIэгъэнхэм фэшI чычлэгъ лахьхэр кьызырекIурэм фэгъэхьыгъэ кьэбархэр;

2) Чычлэгъ лахьхэм фэгъэхьыгъэ кьэбар шъхьалэхэр зыфэдэхэр кьэзыгъэлъэгъохэрэ фэшъхьаф тхыгъэхэр (шуагъэ кьэзытэу ащ члэлъхэм, кьушъхьэ-техническэ юфшIлэхэм, илъэсым кьычIыхьщтыр зыфэдызм, кьушъхьэ чыплэу илэхэм, чыгоу ыгъэфедэшттым, чычлэгъ лахьхэр етIанэ рекультивацие шыгъэным афэгъэхьыгъэ кьэбархэр);

3) а чыплэм ыкли ащ игъунэгъу чычлэгъ лахьхэм ягъэфедэн фэшъхьафэу фэгъэзагъэхэм яхьыллэгъэ кьэбархэр;

4) чыгу лахьхэм геолого-гидрогеологическэ гъэпсыкIэу илэр, ащ чычлэгъым псэу чIэтхэр, минеральнэ псыр зычIэт чыплэхэр, джащ фэдэу промышленностым пае агъэфедэрэ псыхэр зычIэт чыплэхэр игъусэхэу кьэгъэлъэгъогъэныр;

5) рахъухьэрэ объектым санитарнэ-ухьумэн юфшIлэхэр щызэхэщэгъэнхэмкIэ шапхьэу шылэхэм яхьыллэгъэ кьэбархэр;

6) чычлэгъ лахьхэм изытет геологием ыльэныкьокIэ уплъэкIугъэным ехьыллэгъэ материалхэр;

7) чыгу лахьхэр кьызыраратырэ фэгъэхьыгъэ материалхэр;

8) графическэ материалхэр (шуагъэ зыпылъхэр зычIэлъхэ чычлэгъ лахьхэм ипопо-маркшейдерскэ план кьыдилыгъэрэ пстэури ащ хыхьэу).

(Къызылэлыкlorэр
Юныггом и 19-м
кыдэкIыгъэ номерым ит).

Нэдахэ Iушэу къэгущыла-
гъэми, ащ къылуагъэхэм узэ-
гупшысэ ахэлъымы, шIу
дэдэ слъэгъурэ пшъашгъэр
сид фэдэ ушгъагъу шы-
лэ-кли чIэсынэныр къышлэ-
гъэшIын слъэкIыгъэп. Ащ
ыуж сид сишъыгъэ. Шы-
ныгъэм гуахъуи хъопсагъуи
хэсымыгуагъу, бгъэж ула-
гъэу псыфалэм ригъэзыгъэу
шъоф нэкIым къинагъэм фэ-
дэу, хъазаб сыхэтэу сигъашIэ
сэри къэсхышът. Ащ сэгуп-
шысэу, есложын къысфэ-
мыгъотэу сыкъепэгъогъохэу
сышъыс зэхъум, сыгу ихъы-
кIырэм гу лъытагъэу Нэдахэ
къысэушъыеу ригъэжыагъ:

— Къызгурэлэ, Руслъан,
тызэрихылагъэр орыкли сэ-
рыкли зэрэщыIэгъуаер, угу
щышIэрэр зэрэбэр. Ау тина-
сып зэхэмылгъэу Тхъэм ылуа-
гъэмэ сид хэтшIыхъан, ты-
фай-тыфэмыеми ащ къыти-
Iолагъэм тезэгъын фэе. Тэ
тизакъоп шIу зэрэлэгъухэу
сыдым къыхэкIымы псэогъу
зэфэхъунхэу зинасып къымы-
хыгъэр. Тызэрихылагъэм
хэкIыпIэ закъоу иIэу сэ къыс-
шIошIырэр тызэрэмылгъэ-
гъоу охътабэ тедгъэшIэныр
ары. Уахъгэр гуубжыгъу ало.
Ар сэ зэрэсфэмылгъэкIы-
штым шIошъхъуныгъэ фы-
сиIэми, тызэрэмылгъэгъоу
охътабэ зытешIэрэм нахъ
шIэхэу сыпшыгъупшъжыын.
УныбжыкI, укIэлэ лэ-
гъупхъ, пшъашгъэхэм шIэхэу
агу урехъы. Арышъ, сэ сып-
шызыгъэгъупшъжыын, шIу
плъэгъун пшъашгъэ урихы-
лэн ылъэкIышът. Сэ къыздэ-
мыхъугъэми, о насыпышIоу
укъэслэгъужыымэ, сэри сыгу
нахъ псэфышът.

Пшъашгъэ ныбжыкI Iоу
умышIэнэу, ыгъэшIэщтыр
зыгъэшIэгъэхэ ныом фэдэу
Нэдахэ Iушэу къызэргущы-
лагъэр згъэшIэгъуагъэ. Ащ
фэдэхэр къылонхэр ешIэми
сшIэгъахэп. ЗэкIэм янэжъ
гукIэ сынэсыгъ. Ныо Iушэу
ало. Ащ ыIоу зэхихыгъэхэм
арыгуагъэзэ Нэдахэ къэгуп-
шылагъэу ары сызэреллгъы-
гъэр. Ар зыфыхэсэгъэпсым
сэ сызэнэгугагъэр къыгъэ-
шпыпкъэжыгъэ. Янэжъ гъэ-
сэпэтхыдэ къыфеджэу, чы-
плэу зэрихылагъэр елгыты-
гъэу, ылошъ-ышIэщтхэмкIэ
акъылгъэу къыфэхъоу зэри-
шэным, ащ даклоуи янэжъ
хъэблэ бзылфыгъэхэм адэ-
гущыIэ зыхъукIэ къылохэу
зэхихыгъэхэи зэрарыгуагъэ-
рэм еуоллэжыгъэ. Ау ежъ
егъашIи сышчыгъупшъжы-
шътэу, сэ нахъ шIэхэу сшы-
гъупшъжышътэу зэриуагъэр
сыгу рихыгъэп.

— ЗэрэхъурэмкIэ, — сIуа-
гъэ, — о шIулэгъуныгъэу
къысфэпшIыгъэр нахъ ин,
егъашIи сыпшыгъупшъжы-
шътэп, сэ усшыгъупшъжышът,
ара?

— Хъау, хъау, — къэгугагъ
Нэдахэ. — Ауштэу зыклэ-
Iуагъэр угукIэ узыпэблэгъэ
цIыфым шIу къыдэхъумэ
пшIоигъошътышъ, сэ насы-
пынчъэу сыкъэнэщтыми,
ашкIэ о лажъэ уилэпышъ, о
насыпышIо ухъумэ сшIоигъо-
шъ ары.

Сэри сыгу илъым тетэу
джэуап естыжыгъэ:

— О узычIэсынэрэм сид
насыпа къыздэхъужыынэу
къыпшIошIырэр? Ащ ыпэу
сышчымылжыныр къэсэштэ.

— Сэри ары, — Нэдахэ
ышъхъэ джыри сыбгъэгуп
къыклилхъагъ.

Ащ къызыремыгъэхъум
зыгорэм егупшысэжыгъэн-
кли, джэуапэу къыситыгъа-
гъэм рыклэгъоужынкIи мэхъум
сышчыгъэгъу ыпэкIэ уп-
чIэу естыгъагъэр къыклэсIо-
тыкIыжыгъэ.

— Адэ джы сыда угу хэлъ
шъыпкъэр, ащ нахъ хэмылгъэу
сыкъышчыбгъэзыепэщта?

Нэдахэ ащ къыриIоллэ-
щтыр къын къызэрэщыгъу-
рэр къэшIэгъоагъэп. Хэщэты-
кли, ышъхъэ къыIэти сынэгуп

тIэкIу згъэлэсэнымкIэ ишIуа-
гъэ къэкIоным сышчыгъэгъу
себэун гухэлъ сIэу зызыфэ-
сэщым, ышIу къыспигъохи
къысIуагъ: «Хъау, Руслъан,
ащ тыхэмыгъахъ, джы нэс
тымышIагъэр тэмыгъашIэ». Сэри
лгъэгъэ себэуныр зэс-
псыжыгъэп, ащ сыфэе дэ-
дагъэми. Пытэу къызэсыу-
бытылагъ. Пшъашгъэм ыгу
щышIэрэр зэхасшIэу, сэри
сыгу сэгупшысэжыгъэз чы-
плэу тызэрихылагъэмкIэ
згъэмысагъэр Нэдахэ янэу
Аминэт ары. ШIулэгъур зы-
фэдэр ащ къыгурымылоу,
зыгу зэфэклорэ ныбжыкIи-
тIур зэшIобгъэклодымэ агу
щышIэщтым гу лъымытэу
сфэлошъушътэп. Ащ къызэ-

чIенэм Аминэт ыгу щышIа-
гъэр, ухэтми гурылогъуаеп.
А хъазабыр къыфэзыхы-
гъэу ылытэрэр о уят ары.
Арышъ, благъэ уфэхъунэу
фэмыеу, узыгъэгъупшъжы-
нэу ипшъашгъэ зэрэфигъэ-
пытагъэр емыкIу фэслэгъу-
рэлп...

— Ары шъхъае, тэ, ныб-
жыкIэхэм, сыда тилажъэр,
тэ къытэгупшысэ хъушъты-
гъэба? — сыкъэгугагъ.

— Шъыпкъэр плыштымэ,
ипшъашгъэ узэрэпылгыр
ышIэзэ джы нэс Аминэт зы-
зэришIагъэр зыфэсхышъты-
гъэр джа къызфэпIуагъэр
ары, — сянэ гъусэ къысфэ-
хъугъ. — Ятэ мыхъунэу
ышIагъэм пае ыкъо сыда зы-

ПЭНЭШЪУ Сэфэр

Зы шIулэгъэу итхыд

Рассказ

занкIэу къыкIэплгъагъ. Ыгу
ихъыкIырэр къыложынынэу
ищыкIэгъэжыгъэп. Ынэ нэ-
гъо дахэхэу ренэу гушIопсыр
къызыкIэщышътыгъэхэр, ты-
гъэхъажыгъоу къыджэгукIы-
шътыгъэхэр, хъопсэгъоу шъэф-
хэм уакъыфэгъэгъушъшъты-
гъэхэр ары Iоу пшIэжышъты-
гъэп, нэшхъэигом зэлышIа-
гъэхэу дынгъэх, нэсыр акIиз.
Ышъхъэ риуфэхэи, ыгу щы-
шIэрэр ымакькIэ къэшIэ-
нэу мэкъэ мэкIэ ефэхыгъэкIэ
джэуап къытыжыгъэ:

— Къызгурэлэ, Руслъан,
угу щышIэрэр, къэсэбгъаломэ
пшIомынгъоми, гу лъысэгъэ,
о угу щышIэрэм нахъ макIэп
сэ скIэхэкIырэри. Анахъ си-
джэгъо цIыфыми ащ фэдэ
чыплэ рихылагъэу себгы-
шъушътэп. Сэри къышIозгъэ-
шын слъэкIырэлэ о чIэсы-
нэныр. Ащ ыуж сид сишъы-
Iэжъ. Сыгу къыдэзыщэен
гушIуагъо горэ сапэ кIымы-
кIэу, гуахъо зыхэзгъотэн
щыIэныгъэм сышчырихымы-
лIэу сигъашIэ къэсхышът.
Ау уц дыджым шъоу
хэолъхъэкIэ нахъ IэшIу хъу-
шътэп. Ащ фэдэшъ, сэ мы
лъэхъаным сыгу щышIэрэр
кIыхъэ зезгъэшIэу къыпфэс-
IуатэкIэ ишIуагъэ къыокIы-
шътэп, кIэхуыр дыджы нэ-
мыIэмэ. Арышъ, къыослогъа-
гъэр къыкIэсымыIотыкIы-
жышътымэ, гугъапIэ къыос-
тын слъэкIышътэп, сянэ сы-
пэшIуеклошъушътэп. Тинасып
зэхэмылгъэу Тхъэм ылуагъэмэ
сидэу сшIын, джыри зэ сы-
къыолъгъэу сыкъызэхэпшIы-
кIынэу, сыгу селэгъыгъэу угу
сыкъызэрэгъулагъэр къыс-
фэгъэгъунэу, сызшыбгъэ-
гъупшъжынынэу. Ар пфэлъэ-
кIымэ, шIу плъэгъун пшъа-
шгъэ уапэкIэ къыкIымэ, насы-
пышIо ухъумэ сегопэщт.

Ышъхъэ къыIэти Нэдахэ
къызыдэплъыем ынэмэ нэ-
псыр къызэрэклэгъэжыгъэр гу
лъыстагъ. Сыгу егъугъ. Ыгу

римыубытыгъэр фэгъэгъун
слъэкIышътыгъэп, ау сызыкIэ-
гупшысыхъажыым, ежыри
имыджэгъо ипсэогъу зычIе-
нэм ыгу щышIэгъэщтым сы-
дихыхыи, ащ нахъи сятэ
нахъ мысэу слытагъэ. Ары
зыпкъ къыкIыгъэр Нэдахэрэ
сэрыр непэ къыныгъоу ты-
зэрихылагъэр. УIэгъэжыр
къэшыныжыгъэ. Ау ащ игу-
гъу Нэдахэ фэсшIышътыгъэп,
тызэрихылагъэмкIэ сятэ
нахъ мысэу зэхэзгъэхынэу сы-
фэгъэгъэп.

Нэдахэ дэжъ сыкъызекIы-
жыым ошхыр нахъ макIэ
мыхъугъэу, къырикIыкIэхэу
джыри къешъышътыгъэ. Унэм
сызехъажыым сынэгуп къызэ-
рэкIэплгъэу сыгу зэрэмышIур
сянэ къышIагъ.

— Сыдэу учэфынчъа, си-
кIэлэшху, хэтэ угу хэзгъэкIы-
гъэр? — сигъэшхэн гухэлъ
иIэу лагъэхэр шкафым къы-
дихыхэзэ зыкъысфигъэзагъ.

Сэри сигукъанэ сфэушъэ-
фэгъэгъэп, хъугъэр къыфэсIуати,
сеупчIыгъэ:

— Нан, Лъэпшыкъомэ
япшъашгъэ сызэрэпылгыр
умышIэщтыгъэу сфэлошъу-
шътэп, Нэдахэ ятэ сэ сятэ екло-
дылагъэу зэралорэм ушы-
мыгъозэн плъэкIышътэп, адэ
ахэр пшIэзэ сидэу зыкIи ащ
игугъу къысфэмышIыгъа?

Ышъхъэ къыпхъуати сянэ
къысэплгъыгъэ. ЕтIанэ ышъхъэ
риуфэхыжыи, упчIэу естыгъэр
зэхихынэу зэрэфэмыагъэм
ишыхъатэу хэщэтыкIи къы-
ригъэжыагъ:

— Зэгорэм а упчIэр къы-
зэрэсэптыштым сежэщтыгъэ,
ау занкIэу къыослонэу сыфэгъ-
гъэп. Уятэ зыгу фэмышIу го-
рэм фигъэгъугъэ нахъ, Лъэп-
шыкъомэ Къэсэй, Нэдахэ ятэ,
имыхъакъ риуалIи, бзэгъу
ыхыи аригъэгъэгъыгъэу зэ-
ралорэр шъыпкъэп. Ау джы ар
оIокIэ Нэдахэ янэ ышIошъ
бгъэхъужыын плъэкIышътэп.
Имыджэгъо псэогъур зы-

кIэпшынын фаер зыфэпIо-
штым егупшысэщтыгъэу
къысшыхъушътыгъэ. Ау е-о-ой,
сишъау, зыгорэ хэмылгъэу
адыгэмэ алуагъэп псычIыIэм
ычIэгъэ псы фабэ къычIэмы-
кIыжыгъэ. Сид фэдиз уахътэ
тешIагъэми, Аминэт зэри-
хылагъэм фэдэ тхъамыкIа-
гъэр зышчыгъэгъупшъжыгъо-
шIоп. Зэрэзгъэмысэрэ закъор
ар зэгорэм къыпфигъэгъыжы-
шътыгъэ нэмыIэмэ, ипшъашгъэ
псэогъу къыпфэхъунэу зы-
кIыфэмыер зэрэримылуа-
гъэр ары.

— Адэ оры? Ори ащ фэ-
гъэхыгъэу зи къысэпIуагъэп
ныла?

— Ар боу къыослон, —
игуапэу сянэ джэуап къыты-
жыгъэ. — Уятэ ралуалIэрэр
ихъакъ-имыхъакъыми, зэго-
рэм хъугагъэр ныбжыкIи-
тIум пэрыохъу къышъуфэгъ-
гъэхъунэу сыфэгъэгъэп. Нэда-
хэ нысэкIэ мыдэ сшIышъты-
гъэп, боу пшъэшгъэ дах, шIы-
клашIоу алошъ игугъу ашIы.

Ятэ дэикIэ къытегущыIэ-
хэмэ хэт фэен. Къэсэй имы-
хъакъ риуалIи сятэ аригъэ-
гъэгъысгъэу зэралорэр мы-
шъыпкъэу, зыгу фэмышIу
горэм фигъэгъугъэу гуапэ
сшыхъугъэми, ардэдэу къы-
чIэкIымэ дунаир сфэмы-
хъоу сыгушIошътыгъэми, етIа-
ни цыхъэ сшIыгъэп, сятэ гу-
чъыIэ фэсымышIыным пае
ар сянэ къыугупшысыгъэу
ары къызэрэсшыхъугъэр.
Нэдахэ нысэкIэ мышътэ ымы-
шIэу, шIодахэу, шIодэгъоу
сянэ зэриуагъэм пае сыфэ-
рзагъ, ау сыда джы ащ къы-
кIыжыгъэр?

Ахэм сэгупшысэу, шхынэу
сянэ Iанэм къытыригъэгъуа-
гъэм сыхэмыIэу сышъыс зэхъум
сянэ къэгумэкIыгъэ:

— Кыпфэгъэгъэстырыжы-
гъэ шхыныр мзучыIыжыи,
сыда узажэрэр, узкIэмы-
шхэрэр?

Шъыпкъэр плыштымэ щэ-

джагъом тIэкIу сызэрэшхэ-
гъагъэми, сышхэнэу сыфэгъ-
гъэп, гъомылапхъэр сыгу сшIы-
шътыгъэп, ау сянэ сымы-
гъэгумэкIыным пае сыхалэ
фэдэу зысшIыгъэ, сшхыгъэ
хъатэ щымылуэ Iанэм сызы-
пэкIыжыым, сянэ къысэплгъэ-
къысэплгъэ Iудымыдыгъэ:
«Лъэпшыкъомэ япшъашгъэ
нэмыкI пшъашгъэ шыIэжы-
ба, угу ебгъэклугъапэу сыда
къэхъугъэр, ушхэными уфэ-
мыежыгъэ? ЛIэрэми зыдагъэ-
лэжыгъэрэп».

Ар зэхэсхынэу сыфэмыа-
гъэми, ыгу къысфэмыгъукIэ
ар сянэ къызэрэримылуагъэм,
сыгу щышIэрэр къыгурылоу
зысымыухыжыпэным пае
къызэрэсгыиэрэ къызгуры-
луагъэу сыгу ебгъагъэп, сы-
пэгущыIэжыгъэп.

Сятэрэ Лъэпшыкъомэ Къэ-
сэйрэ агу зэбгъэныр къызы-
хэкIыгъэр сянэ ижэдэкIэу зэ-
хэсымыхыгъэми, зэп-тIоп
къалуатэу зэрэзэхэсхыгъэр.
Сятэ Къэсэй фигъэгъун ымы-
лэкIэу алошътыгъэр кIэлэ-
гъум къахъулагъэр, зэрэзэ-
ныбджэгъухэм пае къымы-
ганэу, хылагъэхэр къызэрэ-
дызэрихыагъэхэр ары. А зы
пшъашгъэр нэгбгыригъуи шIу
альэгъугъэ. Ары шъхъае
Къэсэй инэрылгъэгъугъэ Нурэ
сэ сятэ хъушътым ыгу нахъ зэ-
рэфэщагъэр. Ежъ Къэсэй
къыдэхъун зэрэшымыIэр
ышIошъ зэхъум иныбджэгъу
ешъугъоу, хылагъэхэр фы-
зэкъуидзэхэу ригъэжыагъ.
Изакоу пшъашгъэм зылуи-
гъакIэмэ фиубэу, псэогъу
фэхъумэ емытхылашIэщтэу
ышIошъ ыгъэхъуным пылгъэу
шэн къыштагъ. Зэриныбджэ-
гъум пае ишэни иIокIэ-шIы-
кIэхэри дэгъоу ешIэхэу, хэт
псэогъу фэхъугъэкIи емыкIу-
шътэу ышIошъ ыгъэхъуным
пылгъэ.

Мафэ къэс а зыр птхъакIу-
мэ рамыгъэкIыхэ зыхъукIэ
ухэтми джэнджэш угу къы-
мыгъэхъан плъэкIышътэп.
Къэсэй Нурэ тыригъэшыкы-
кIын ылъэкIыгъэ. Сэ сятэ хъу-
шътыми Нурэ псэогъу къыфэ-
хъугъэп, Къэсэйи цигъэзы-
ягъэ, нэмыкI кIалэу къылы-
кIошътыгъэхэм ащыщ дэ-
кIуагъ. Нурэ иныбжыкIэгъу
къэзылгъэгъужыгъэхэу къуа-
джэм дэхэхэм къызэраложы-
шътыгъэмкIэ, укIэлэ зыкъэмы-
шэмэ блэхъопсыкIыгуаеу
пшъэшгъэ дэхэдэдагъэу, сятэ
шIудэлэ ылъэгъугъагъэу, зэ-
риныбджэгъум къымыубы-
тэу Къэсэй зэрэчIыригъэна-
гъэр фимыгъэгъугъэу ары.

Сыфэахышътыгъэп ар са-
пашъхъэ къышIалонэу, ау цыф-
мэ ажэ пкудэн плъэкIышътэп.
Къызыхыгъэр къэшIэгъуаеу,
тыдэ тышызэлукIагъэми, ку-
пышхо тыхэт пай къымы-
ганэу, ар зыжэ дэмыкIы-
шътыгъэр анахъ ныбджэгъу
благъэу сIэу слытэрэ Шы-
бэхъумэ якIалэу Аслъан ары.
СтхъакIумэ ригъэкIышъты-
гъэп зэпый унэгъуитIур благъэ
зэфэсшIынэу сызэрэпылгъым
кIэху дэй фэхъун ылъэкIы-
шътэу къызэрэщыхъурэр. Ащ
фэшI ыгу къысфэгъэгъу зы-
кышIэу, нахъ чыжыгъэу сы-
хэмыхъэзэ Лъэпшыкъомэ
япшъашгъэ, Нэдахэ, ыуж
сыкIымэ нахышIоу шIошъ
ыгъэхъуным пылгъэ.

(Джыри къыкIэлыкIошът).

Тиконцертхэр

Урысые Федерацием инароднэ артисткэу Екатерина Молодцовам иконцерт Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние щыкIуагъ. Пчыхъэзэхъэм Адыгем ирайонхэм, Краснодар, нэмыкIхэм кIарыкIыгъэхэр еплъыгъэх.

Ордыло цIэрылоу Екатерина Молодцовар Волгоград кыцыхъу, Воронеж цIэпсэу. Ишхъэгъусэу Геннадий Молодцовым нусырэ орэдхэр арых нахыбэрэмкIэ ащ кыIохэрэр.

— Я 13-рэ сабыеу сянэ кы-фэхъугъэр сэры, — кIеIуатэ Екатерина Молодцовам. — Унэгъо Iужьум сышапIугъ. Сянэ кымылфыгъэу сабыитф тиунагъо кыхыи зэкIэри алэ тыригъуцуагъ. Орэд кIэсы-мылоу уахтэ кысэкIурэп. ПцIэрыхъапIэм ситыми, шагум сьдэсыми, урамым сырэкIоми зы орэд горэ сыгу «щымыч-рэгъоу», мэкъэ шыабэкIэ кы-хэсымыдзэу кыхэкIурэп. Ордыло цIэрылоу Мария Мордасовам илъэсиблэ Iоф дэсIагъ. Музыкэр сищыIэныгъ.

Екатерина Молодцовам деджагъ, ишхъэгъу блэгъу щытыгъ Вера Фролова. Кубань и Къэралыгъо Академическэ къэзэкъ хор иорэдылоу ар щытыгъ. Вера Фролова пчэгум кыхыи Е. Молодцовам къэгъэгъэ Iэрамыр ритыгъ, фэ-

гушIуагъ, зэгъусэхэу кызэдэ-шъуагъэх.

Вера Фроловам нэпсэу кIехы-рэр ыгъэбылгын ылъэкIыгъэп. Ишхъэгъу искусствэм гъ-хъагъэу щышIырэм осэ ин ритыгъ.

Шульэгъум, лъэпкъ шIэ-

жым, Родинэм, ныбджэгъу-ныгъэм, нэмыкIхэм афэгъэ-хыгъэ орэдхэр Екатерина Молодцовам кыIуагъэх, залым чIэсмэ ахахыи къадэшъуагъ, кыдежыгъуэх.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние иоркестр-рэу «Русская удалы» игъусэу Е. Молодцовам концерт кы-тыгъ. Оркестрэм ихудожественнэ пашэу, идирижер шхъалэу Анатолий Шипитько хэгъэгум дэгъоу шашIэ. Ар Урысыем искусствэхэмкIэ изаслуженнэ IофшIэшху, Адыгэ Республикэм инароднэ артист. Урыс лъэпкъ орэдхэр оркестрэм кыыригъIуагъэх. Андрей Ефименкэм балалайкэмкIэ, Сергей Масловым саксофоновымкIэ орэ-дышэ хэхыгъэхэр кыхадза-гъэх. Артисткэ ныбжьыкIэу Дарья Рубцовам лъэпкъ орэдхэр мэкъэ IэтыгъэкIэ кы-Iуагъэх.

Лъэпкъ искусствэр зикIасэмэ концерт ашIогъэшIэгъонэу кIуагъэ.

Сурэтым итхэр: **Урысыем инароднэ артисткэу Екатерина Молодцовамрэ «Русская удалы».**

Зэхэзышагъэхэр:
Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо
Совет — Хасэр,
иминистрэхэм
я Кабинет

КыдзыгъэкIурэр:
Адыгэ Республикэм
лъэпкъ IофхэмкIэ,
IэкIыб кIэралхэм
ащыпсэурэ тилъэп-
къэгъухэм адырIэ
зэхыныгъэхэмкIэ
ыкIи къэбар жъу-
гъэм иамалхэмкIэ
и Комитет

**Редактор
шхъалэу**

**ДЭРБЭ
ТИМУР**

**Редакциер
зыхэщыIэр:**
385000,

кI. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

редактор шхъалэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,

редактор гуадзэр-
пшъэдэкIыж зы-
хырэ секретары:
52-16-77.

E-mail:

adygvoice@mail.ru

**Зыщаушыхъаты-
гъэр:**

Урысые Федерацием
хэутын IофхэмкIэ,
телерадиокъэтын-
хэмкIэ ыкIи зэлы-
IэсыкIэ амалхэмкIэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чыплэ гъэлары-
шIапл, зэраушыхъа-
тыгъэ номеры
ПИ №10-3892

Гъэзетым кыхиу-
тыхэрэм мышпып-
къагъэу къахафэ-
хэрэмкIэ къэзыт-
хыгъэхэм пшъэдэ-
кIыж ахы. Къа-
тхэрэмрэ гъэзе-
тым щылажэхэр-
рэмрэ яеплъыкIэ
зэтемыфэн ылъэ-
кIышт. Гъэзет-
еджэхэм кыт-
фагъэхырэ тхы-
гъэхэр зэхатфы-
хэрэп ыкIи къэ-
зытхыгъэхэм
алэкIэдгъэхъа-
жыхэрэп.

Зыщыхаутырэр
ОАО-у

«Полиграф-ЮГ»,
385000,
кI. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Пчъагъэр
5713

Индексхэр
52161
52162

Зак. 3510

Хэутыным
узчыкIэтхэнэу щыт
уахтэр
Сыхъатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ
уахтэр
Сыхъатыр 18.00

АР-м ия 18-рэ илъэс ипэгъокI

**НыбжьыкIэхэр тарихым, шэн-
хабзэхэм, искусствэм ащыгъэгъоз-
гъэнхэм фэиI пчыхъэзэхъэхэр, зэ-
нэкъокъухэр, къэгъэлъэгъонхэр Адыгэ
кIэралыгъо университетым цызэ-
хацэх, студентхэмрэ кIэлэгъа-
джэхэмрэ республикэм щыкIорэ
мэфэкIхэм ахэлэжэх.**

— Адыгэ Республикэр илъэс 18 зэр-
эхурэм фэгъэхыгъэ концертхэр
тиIэштых, — еIо Адыгэ кIэралыгъо
университетым пIуныгъэ IофхэмкIэ
ипроректорэу Тыгъужь Фатимэ. —
ИскусствэмкIэ тикъэгъэлъэгъонхэр
гъэшIэгъоны кIэзышIырэмэ ахэтэ-
лгытэ урысхэм, къэндзалхэм, нэмыкI
лъэпкъхэм яныбжьыкIэхэу универси-
тетым щеджэхэрэм адыгэмэ ятарихъ,
яискусствэ зэрэрагъашIэрэр. Студентхэм
тишэн-хабзэмэ яхылыгъэ
къэгъэлъэгъонхэу зэхашагъэм бэмэ
уафегъасэ. Наталья Бунинам иIоф-
шагъэ адыгэмэ ятарихъ кыщыIуатэ.

Пхъэм, шъом, нэмыкI пкыгъомэ
ахэшIыкIыгъэ сурэтхэм, IэшIагъэхэм
IупкIэу къатегушыIагъ Адыгэ кIэралы-
гъо университетым искусствэхэмкIэ
институт икIэлэгъаджэу Марина
Козловская. Ащ игушпысэ анахъэу
кыхыгъэщыгъэр ижырэ лъэхъаным
адыгэмэ щыIэкIэ-псэукIэу ялагъэр студентхэм
тхылыгъэхэмкIэ зэрэрагъашIэрэм
изакъоп. Унагъом нэж-Иужьхэм
мэхъанэу щыраIагъэр, хьакIэр унэм
кызыхъэкIэ бысымыр зэрэекIо-
штыгъэр, искусствэм иамалхэмкIэ
ныбжьыкIэхэр зэрапIуштыгъэхэр,
Iэпщысэу ашIыштыгъэхэр студентхэм
къэгъэлъэгъонхэм къарахылыIэштых.

Ансамблэхэм ахэт студентхэм
Адыгэ Республикэм имэфэкI зыфагъэ-
хъазыры — ахэр къэшъоштых, орэд
къалошт, музыкэр агъэжынчышт.

Сурэтым итхэр: **Марина Козлов-
скаямрэ Тыгъужь Фатимэрэ къэ-
гъэлъэгъонхэм къатегушыIэх.**

Адыгэ Республикэм и Кубок

**Адыгэ Республикэм футболымкIэ и Кубок икыдэхын фэгъэхыгъэ
зэнэкъокъухэр аублагъэх. Районхэмрэ къалэхэмрэ якомандэхэр зэдешIэх.
ЗэIукIэгъухэр зышIуахырэ командэхэр зэнэкъокъухэм ахэзых.**

ЕшIэгъухэм яIэхуххэр:

Теуцожь район — Шэуджэн район — 3:2

Джэджэ район — Мыекъуапэ — 0:6.

Ионыгъом и 27-м мыекъопэ «Гранитыр» Теуцожь районым IукIэшт. «Мыекъуапэр» Кошхъэблэ е Мыекъопэ районым икомандэ дешIэшт.

Финалыр чъэпыгъум и 5-м мыекъопэ стадионэу «Юностым» щыкIонэу щыт. Адыгэ Республикэм футболымкIэ ифедерацие итхъаматэу Мыгу Рэщыдэ кызырэтIуагъэмкIэ, къоджэ спортым нахъ зиушъомбгъуным фэиI спорт псэуалъэхэм япчъагъэ хагъэхъошт, зэнэкъокъухэри зэхашэштых.

Футбол. ЯтIонэрэ купыр

«Батайск-2007» Батайск — «Зэкъошныгъ» Мыекъуапэ — 3:1 (2:0), нэбгырэ 1300-рэ ешIэгъум еплъыгъ. Ионыгъом и 20-м Батайскэ цызэIукIагъэх.

Зыщагъэхэр: М. Фролкин — Краснодар, А. Гуренко — Астрахань, Д. Степанищев — Воронеж.

Къэлапчъэм Iэгуаор дэзыхагъэхэр: Аброскин — 16, Гузь — 25, Говорухин — 78 (пенальтикIэ), «Батайск-2007». Суриков — 57, «Зэкъошныгъ».

ЕшIэгъур зыхыштыр къэшIэгъошлоу щытыгъэп. Михаил Суриковым бысымхэм якъэлапчъэ Iэгуаор зыдэдэм пчъагъэр 1:2 хъугъэ. «Зэкъошныгъэм» гугъэр чIимынэу ыпэкIэ илгыштыгъ, ау судьям тикъэлэпчъэIутэу Владимир Макоевым я 78-рэ такыкыым кыфагъэпыти пинальтир зегъэунэфым, Батайскэ ифутболистхэр текIоныгъэм нахъ пэблагъэ хъугъэх.

Купым хэт командэхэр зэрешIагъэхэр:

**«Дагдизель» — «Ставрополь-2009» — 4:2, «Ав-
тодор» — «Краснодар-2000» — 1:2, «Ангушт» —
«Волгоград» — 2:2, «Ставрополь» — «Таганрог»
— 3:1, «Энергия» — СКА — 0:0, «Ротор» — «Тор-
педо» — 0:3 (ешIагъэхэп), «Жемчужина» — «Мэ-
шыкью» — 5:1.**

«Жемчужинэр» апэрэ купым хэхъагъэуи пIыгъэ хъушт, кызытэзыгъэуцон зылъэкIышт командэ ыуж итэп. «Зэкъошныгъэр» апэ ит команди 10-мэ ахэфэнэу тыцэгугъы.

1. «Жемчужина» — 71
2. «Ставрополь» — 62
3. «Волгоград» — 50
4. «Торпедо» — 46
5. «Автодор» — 46
6. «Краснодар-2000» — 39
7. «Мэшыкью» — 37
8. «Энергия» — 35
9. «Зэкъошныгъ» — 33
10. «Батайск-2007» — 33
11. «Астрахань» — 33
12. «Дагдизель» — 30
13. «Ставрополье-2009» — 30
14. СКА — 25
15. «Ангушт» — 25
16. «Ротор» — 21
17. «Кавказтрансгаз» — 19
18. «Таганрог» — 12.

«Зэкъошныгъэр» непэ Таганрог щешIэшт.

**НэIубгъом итхэр зыгъэхъазырыгъэр
ЕМТИЛЬ Нурбий.**